

NOTAT TIL ses også til Folketingets Erhvervsudvalg
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

14. september 2006

Eksp.nr. 400806
/cbe-dep

Samlet aktuelt notat vedr. Rådsmøde (Konkurrenceevne) den 25. september 2006.

2. *Ændret forslag* til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om indførelse af bestemmelser om nominelle mængder for færdigpakkede produkter, KOM(2006) 171 endelig og 2004/248 (COD)..... 3
3. Udvikling af Indre Markedspolitik: Revision af Indre Markedsstrategien samt resultattavlen for Det Indre Marked, IP/06/1008 7
4. *Ændret forslag* til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE om oprettelse af et EF-handlingsprogram inden for forbrugerbeskyttelsespolitik (2007-2013), KOM (2006) 235 endelig 12
5. Kommissionens forslag til indførelse af endelig antidumpingtold på import af visse lædersko fra Kina og Vietnam. Kommissionens dok. AD 499 af 25. juli 2006. (Consultation note IV) 20
6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om aktionærers udøvelse af stemmerettigheder i selskaber, der har deres vedtægtsmæssige hjemsted i en medlemsstat, og hvis aktier er optaget til handel på et reguleret marked, og om ændring af direktiv 2004/109/EF - KOM (2005) 685 endelig 23
7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om markedsføring af pyrotekniske artikler KOM (2005) 457 34
8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om udarbejdelse og udvikling af statistikker over uddannelse og livslang læring, KOM(2005) 625 endelig, af den 6. december 2005..... 44
9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter NACE Rev. 2 og

om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3037/90 og visse EF-
forordninger om bestemte statistiske områder, KOM(2006) 39 endelig, af
6. februar 2006..... 47

2. Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om indførelse af bestemmelser om nominelle mængder for færdigpakkeede produkter, KOM(2006) 171 endelig og 2004/248 (COD).

Revideret notat

Resumé

Forslaget er en forenkling af de hidtidige begrænsninger på pakningsstørrelse og er en følge af SLIM-initiativet. Med forslaget mindskes muligheden for tekniske handelshindringer gennem fastsættelse af særlige nationale pakkestørrelser på næsten alle områder (kun vin, spiritus og sukker er undtaget), og det øger mulighederne for fri konkurrence mellem virksomheder i det indre marked.

Forslag blev sendt til Rådet og Europa-Parlamentet den 25. oktober 2004. Europa-Parlamentet afgav udtalelse under førstebehandlingen den 2. februar 2006.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 25. september 2006 med henblik på politisk enighed.

1. Baggrund og indhold

Rådet har 2. december 2004 modtaget Kommissionens forslag om ændringer i ovennævnte direktiv (også kaldet e-mærkedirektivet), som har hjemmel i artikel 95 i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Ændringerne af direktivet skal vedtages med kvalificeret flertal efter den fælles beslutningsprocedure.

Med afsæt i initiativet om enklere lovgivning (SLIM IV) foreslår Kommissionen en forenkling af e-mærkedirektivet for færdigpakkeede varer. I den eksisterende fælleseuropæiske lovgivning er det reguleret, hvilke størrelser (vægt/volumen) som en række færdigpakkeede varer, herunder fødevarer, må sælges i. Samtidig er der i eksisterende direktiver en mulighed for at beholde en national regulering af pakkestørrelser for produkter, der kun sælges på hjemmemarkedet.

Baggrunden for den eksisterende lovgivning var dels at beskytte nationale industrier ved, at pakkestørrelsen ikke var en konkurrenceparameter, dels at beskytte forbrugerinteresser da forbrugeren ville have en bedre mulighed for at sammenligne priser mellem varer, der sælges i samme størrelser på de nationale markeder.

Efter e-mærkedirektivets vedtagelse er der kommet bedre EU-regulering på forbrugerbeskyttelsesområdet. Denne kræver, at der skiltes med prisen for 1 kilo eller 1 liter af varen, sådan at forbrugerne kan sammenligne priserne uafhængigt af pakkestørrelsen.

Den eksisterende lovgivning om pakkestørrelser er derfor unødigt kompleks og detaljeret. Derudover drager den ikke fordel af udviklingen inden for pakkingsmaskiner og emballageformer, der kan justeres efter markedets behov, hvis der opstår efterspørgsel på en vare pakket i andre størrelser.

Lovgivningen er således forældet og tjener ikke mere sit formål. Den virker snarere begrænsende i forhold til at gennemføre det indre marked, da de eksisterende nationale regler kan virke som potentielle tekniske handelshindringer.

Kommissionen foretog en høring af forskellige politiske løsningsmodeller. Vin-, spiritus-, pulverkaffe- og sukkerområdet blev undtaget fra det endelige forslag, fordi visse europæiske industriorganisationer gjorde indsigelser.

For alle andre varegrupper bliver det givet frit at sælge i de pakkingsstørrelser, virksomhederne ønsker, og det er ikke længere muligt at opretholde nationale begrænsninger af, hvilke pakkingsstørrelser visse varer må sælges i.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet (EP) har den 2/2-2006 fremsendt betænkning om forslaget til direktiv efter "Fælles beslutningsprocedure (førstebehandling)".

Resultater er, at EP tiltræder forslaget med 33 forslag til ændringer. De første 8 ændringsforslag vedrører de indledende betragtninger og ændrer ikke noget på direktivet. EP foreslår at følgende varer undtages: færdigpakket brød, smørbare fedtstoffer, smør, te og kaffe, for hvilke nationale bestemmelser om nominelle mængder fortsat gælder. EP ønsker også at indføre/revidere skalaerne for følgende produkter: Konsummælk, spiritus, smør, kaffe (brændt, malet eller umalet), tørret pasta, ris og brun farin. Afslutningsvis foreslås, at perioden på 20 år, hvorefter direktivet skulle revideres, erstattes af en revisionsklausul, der foreskriver at direktivet granskes hvert 10. år.

Kommissionen har efter at have gransket udtalelserne fra hhv. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Europa-Parlamentet fremlagt et ændringsforslag til direktivet. I det nye forslag imødekommer Kommissionen ønsket om en række ændringer i betragtningerne til direktivet, hvilket bl.a. drejer sig om forbrugerbeskyttelse og læsbarhed af prisangivelserne. Ligeledes justeres de regulerede volumenstørrelser for spiritus op til 2 liter, og det fastslås at direktivets regler ikke gælder for toldfri salg i lufthavne mv.

Kommissionen imødekommer ikke Europa-Parlamentets ønske om at opretholde kravet til volumenstørrelser for en række produkter.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at i de tilfælde, hvor der er konstateret et behov for faste størrelser, kan varernes frie bevægelighed kun sikres, hvis størrelserne fastsættes på fællesskabsniveau.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering om, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

For ”flydende fødevarer” er der metrologiske krav i Direktiv 75/106/EØF¹, bilag 1 & 2 og krav til forskellige størrelser/mængder i Direktiv 75/106/EØF, bilag 3. For ”andre flydende og ikke-flydende varer” findes der metrologiske krav i Direktiv 76/211/EØF² og krav til forskellige størrelser/mængder i Direktiv 80/232/EØF³.

Direktiverne er implementeret i Statens Metrologiråd BEK nr. 142 af 31/01/1985, Statens Metrologiråd, DIR nr. 10001 af 31/01/1985 og Industriministeriet, CIS nr. 30 af 24/02/1981.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring i specialudvalget ’Vækst og konkurrenceevne’. Dansk Industri støttede forslaget. Advokatrådet oplyste, at de ikke havde kommentarer.

6. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Hovedparten af landene støtter Kommissionens forslag, men en række lande har udtrykt modstand mod forslaget.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark støtter forslaget, da der er tale om fjernelse af potentielle handelshindringer i form af nationale krav til pakkestørrelser for færdigpakke-ede varer. Fjernelse af krav om bestemte pakkestørrelser for visse produkter anses ikke for at sænke beskyttelsesniveauet for forbrugerne, da der allerede er indført en generel lovgivning om mærkning, der sikrer, at forbrugere kan sammenligne priserne.

¹ Rådets direktiv 75/106/EØF af 19. december 1974 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om færdigpakning af visse væsker i bestemte volumenstørrelser.

² Rådets direktiv 76/211/EØF af 20. januar 1976 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om emballering af visse varer efter vægt eller volumen i færdigpakninger.

³ Rådets direktiv 80/232/EØF af 15. januar 1980 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende værdiskalaer for tilladt nominelle mængder og nominelle rumfang for visse færdigpakke-ede varer.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget indebærer ændringer i Statens Metrologiråd BEK nr. 142 af 31/01/1985, Statens Metrologiråd, DIR nr. 10001 af 31/01/1985 og Industriministeriet, CIS nr. 30 af 24/02/1981.

Forslaget skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget om forenkling af e-mærkedirektivet forventes kun at medføre mindre direkte samfundsøkonomiske konsekvenser. Virksomheder opnår fordele af, at landene ikke med begrundelse i hjemmemarkedet kan opstille krav om anvendelse af bestemte pakningsstørrelser, og det bliver muligt at tilpasse pakningsstørrelsen efter markedets ønsker. Omvendt kan en stigning i antallet af små pakningsstørrelser medføre en øget affaldsmængde.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget indebærer ikke administrative konsekvenser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketinget Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 25. november. Europaudvalget har modtaget grundnotat om sagen den 17. november 2005.

3. Udvikling af Indre Markedspolitik: Revision af Indre Markedsstrategien samt resultattavlen for Det Indre Marked, IP/06/1008

Nyt notat

Resumé

Kommissionens eksisterende strategi for det indre marked udløber i 2006. Kommissionen har derfor igangsat et arbejde med henblik på at formulere en ny strategi for det indre marked. På mødet i Det Europæiske Råd 15.-16. juni 2006 hilste stats- og regeringscheferne Kommissionens initiativ velkommen. Det er planen, at Kommissionen præsenterer sin nye strategi på forårstopmødet i marts 2007.

Kommissionen offentliggjorde den 18. juli sin halvårslige resultattavle for Det Indre Marked (Resultattavle nr. 15). Set under ét har EU's medlemslande et implementeringsunderskud på 1,9 pct., hvilket er et dårligere resultat i forhold til resultattavle fra november 2005, hvor det samlede implementeringsunderskud var 1,6 pct. Kun 14 ud af EU's 25 medlemslande overholder målet fra DER Barcelona i 2002 om, at EU landene højst må have et implementeringsunderskud på 1,5 pct. Danmark indtager første pladsen på resultattavlen, idet Danmark er det land, der har det laveste implementeringsunderskud af alle EU-lande (0,5 pct.)

På rådsmødet (Konkurrenceevne) den 25. september 2006 forventes Kommissionen at gøre status for arbejdet med at revidere indre markedstrategien, og Kommissionen forventes endvidere at redegøre for resultattavlens 15. udgave. Der forventes derefter en udveksling af synspunkter om de to sager.

1. Baggrund og indhold

Kommissionens eksisterende strategi for det indre marked udløber i 2006. Kommissionen har derfor igangsat et arbejde med henblik på at formulere en ny strategi for det indre marked. Kommissionen offentliggjorde i april i år et høringsoplæg om den fremtidige politik for det indre marked. Oplægget har været i bred høring hos medlemsstaternes regeringer, regionale myndigheder, interesseorganisationer, NGO'er, mv. Den danske regering indsendte i denne forbindelse et høringssvar til Kommissionen. Høringssvaret er oversendt til Folketinget den 12. september 2006.

Kommissionen forventes på baggrund af høringen at udsende en rapport, som indeholder en opsummering af de indkomne høringssvar.

På mødet i Det Europæiske Råd 15.-16. juni 2006 hilste stats- og regeringscheferne Kommissionens initiativ velkommen og opfordrede i den forbindelse Kommissionen til at præsentere konkrete forslag til, hvordan det indre marked kan forbedres og fungere mere effektivt. Kommissionen

forventes at ville præsentere den nye indre markedsstrategi på Det Europæiske Råds forårstopmøde i marts 2007.

Kommissionen offentliggjorde den 18. juli sin halvårslige resultattavle for Det Indre Marked (Resultattavle nr. 15). Set under ét har EU's medlemslande et implementeringsunderskud på 1,9 pct., hvorfor der er tale om en stigning i implementeringsunderskuddet set i forhold til resultattavlen fra November 2005, hvor det samlede implementeringsunderskud var 1,6 pct. Kun 14 ud af EU's 25 medlemslande overholder målet fra DER Barcelona i 2002 om, at EU landene højst må have et implementeringsunderskud på 1,5 pct.

Danmark indtager første pladsen på resultattavlen, idet Danmark er det land, der har det laveste implementeringsunderskud, dvs. 0,5 pct. Det fremgår også af resultattavlen, at de 10 nye medlemslande samlet set stadig er hurtigere til at implementere indre markeds direktiverne end de 15 gamle EU-lande. Ingen af EU's medlemsstater, herunder Danmark, har ifølge resultattavlen været i stand til at leve op til målsætningen om i perioden 2003-2006 at halvere antallet af traktatkrænkelssager, dvs. sager, hvor Kommissionen finder, at landene ikke har implementeret indre markedsdirektiverne korrekt. Danmark er dog ifølge den nye resultattavle det EU-land med færrest traktatkrænkelssager.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig, da ingen af sagerne er omfattet af den fælles beslutningsprocedure. Det må dog forventes, at Europa-Parlamentet udtaler sig om revisionen af indre markedsstrategien.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke foretaget en vurdering af, om revisionen af indre markedsstrategien eller resultattavlen er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da der ikke er tale om forslag til retsakter.

Regeringen er enig i, at der ikke er behov for stillingtagen til nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Indre markeds strategien relaterer sig ikke i sig selv til dansk ret. Resultattavlen er en fremskridtsrapport vedrørende indre markedsforhold og berører ikke i sig selv dansk lovgivning.

5. Høring

Kommissionens offentliggjorde i april 2006 et høringsoplæg om den fremtidige indre markeds politik. Høringsoplægget blev sendt i høring i Specialudvalget (Konkurrenceevne og Vækst) den 26. april 2006. Udkast til den danske regerings høringssvar blev efterfølgende sendt i høring i specialudvalget den 14. juni 2006. Der blev i denne forbindelse modtaget høringssvar fra flg.:

DI: I DI's høringssvar udtrykkes der støtte til at der arbejdes for at forbedre det indre marked ikke mindst, da det er forudsætningen for, at EU kan klare sig internationalt samt for at målsætningen fra Lissabon kan opnås. I høringssvaret opremses en lang række prioriteter, som iflg. DI er vigtig for at få et velfungerende indre marked bl.a.:

- Reguleringen af intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR) skal indrettes så det bidrager mere til væksten i EU
- Medlemslandene skal tage et større medansvar for at få det indre marked til at fungere bl.a. ved at forbedre markedsovervågning, implementering og håndhævelse af det indre marked
- Globalisering skal tænkes bedre ind i EU's politikker. DI opfordrer bl.a. til at samarbejdet med EU's primære handelspartnere forbedres bl.a. ved at opstille fælles målsætninger for regulering

HTSi: HTSi fremhæver i sit høringssvar en række prioriteter for at få det indre marked til at fungere bedre. HTSI fremhæver bl.a., flg.:

- Kommissionen bør udvikle instrumenter, der skal bidrage til at det indre marked kan tilpasse sig
- HTSi ser frem til Kommissionens hvidbog om sammenhængen mellem offentlig udbud og innovation og støtter, at der er fremlagt forslag om, at der i forbindelse med revisionen af udbudskontrol direktivet etableres et mere klart klagesystem
- Der skal skabes mere ensartede regler i det indre marked bl.a. for at forbedre den fri bevægelse af arbejdskraft indenfor sektorer som transport ol.

Forbrugerrådet: Generelt fremhæver Forbrugerrådet vigtigheden af, at det indre marked også skal tage hensyn til forbrugernes interesser. Bl.a. skal forenkling af lovgivningen ikke medføre en forringelse af forbrugerbeskyttelsen, og forbrugerne skal informeres bedre om fordelene ved det indre marked. EU skal gøre det indre marked mere relevant for borgerne samtidigt med, at de eksisterende fordele for forbrugere bevares.

Resultattavlen vil ikke blive sendt i høring, da der udelukkende er tale om en statusrapport.

6. Andre landes holdninger

Der er blandt medlemslandene bred opbakning til, at der formuleres en ny indre markedsstrategi, som sigter mod at opnå et velfungerende indre marked. Medlemslandene støtter ligeledes resultattavlen som et godt instrument til at overvåge implementeringen og effektiviteten af det indre marked.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringens høringssvar på Kommissionens offentlige høring om den fremtidige indre markedspolitik, som blev fremsendt til Kommissionen i juni 2006, indeholder de prioriteter man fra den danske regerings side særligt ønsker fremmet. Overordnet fremhæves først og fremmest, at den fremtidige politik for det indre marked skal være klar og konkret og indeholde svar på, hvordan det indre marked kan indrettes, så man på bedst mulig måde kan udnytte mulighederne som følge af globaliseringen. Det fremhæves således, at globalisering skal tænkes ind i alle EU's politikker både, når der er tale om at regulere det indre marked og om lancering af horisontale strategier mv. så som den relancerede Lissabon strategi. Derfor skal der blandt andet ske en stærkere kobling mellem indre markeds politikker og EU's handelspolitik herunder arbejdet i WTO. Det er naturligvis vigtigt, at dette sker under hensynstagen til forbruger, miljø og sundhedshensyn. Således skal der fortsat arbejdes for, at det indre marked også i fremtiden sikrer et højt beskyttelsesniveau. Den fremtidige politik skal således fokusere på:

- Åbenhed i stedet for protektionisme
- Fortsat udvikling af det indre marked for produkter og serviceydelser
- Bedre regulering inklusiv en reduktion af de administrative byrder for virksomhederne
- Styrke konkurrencen og liberaliseringen af markeder både internt i EU samt i forhold til eksterne markeder

Hvad angår resultattavlen for det indre marked, støtter Danmark anvendelsen af resultattavlen som et middel til at dokumentere og fremme implementeringen af reglerne om det indre marked i de enkelte medlemslande. Dette er imidlertid ikke tilstrækkeligt for at sikre et velfungerende indre marked. Retsakterne skal også efterleves og håndhæves, når de er gennemført. Kun hvis det sker, kan virksomhederne og forbrugerne få den fulde gavn af det indre marked.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen skønnes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen skønnes ikke i sig selv at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Sagen skønnes ikke i sig selv at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Europaudvalget har modtaget regeringens høringssvar vedr. revisionen af indre markedsstrategien den 12. september 2006.

Europaudvalget har ikke tidligere været orienteret om resultattavle nr. 15. I forbindelse med forelæggelsen af dagsordenen for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 11. oktober 2005 blev Folketingets Europaudvalget orienteret om resultattavle nr. 14.

4. Ændret forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE om oprettelse af et EF-handlingsprogram inden for forbrugerbeskyttelsespolitik (2007-2013), KOM (2006) 235 endelig

Nyt notat

Resumé

Kommissionen har fremlagt et ændret forslag til oprettelse af et EF-handlingsprogram inden for forbrugerbeskyttelsespolitik, hvor Kommissionen har valgt at opdele det oprindelige forslag til et handlingsprogram for sundhed og forbrugerbeskyttelse i to selvstændige forslag for henholdsvis sundhed og forbrugerbeskyttelse. Det ændrede forslag til et handlingsprogram for forbrugerbeskyttelse opstiller en række målsætninger på området, ligesom det indeholder en liste over aktioner, hvorfra der ved fastsættelsen af det årlige arbejdsprogram vil blive udvalgt specifikke aktioner. Det foreslåede budget er på 156,8 mio. euro (i løbende priser) for 2007 – 2013 (138,8 mio. euro i 2004-priser).

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 25. september 2006 med henblik på politisk enighed.

1. Baggrund og indhold

Den 6. april 2005 vedtog Kommissionen et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om oprettelse af et EF-handlingsprogram for sundhed og forbrugerbeskyttelse 2007-2013, KOM(2005) 115. Den 13. april 2005 blev forslaget fremsendt til Europa-Parlamentet og Rådet.

Forslaget til et fælles handlingsprogram var på dagsordenen for rådsmødet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse) den 3. juni 2005 med henblik på politisk drøftelse, hvor drøftelsen var koncentreret om sundhedsdelen af forslaget. Der blev fremlagt en fremskridtsrapport fra formandskabet på rådsmødet (konkurrenceevne) den 28.-29. november 2005.

Den 30. juni 2005 foreslog Europa-Parlamentets Formandskonference at opdele Kommissionens forslag og at overdrage teksten til både Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer og Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse med henblik på udarbejdelse af to adskilte betænkninger. Europa-Parlamentet bekræftede opdelingen af programmet ved sin førstebehandling. Det vedtog den 23. marts 2006 54 ændringsforslag vedrørende et program for forbrugerbeskyttelse.

Kommissionen har på baggrund heraf, og efter tilpasning som følge af aftalen om finansieringsrammen for 2007–2013 af 17. maj 2006, fremsat et ændret forslag til oprettelse af et EF-handlingsprogram inden for forbrugerbeskyttelsespolitik (2007-2013), KOM(2006) 235.

Aftalen om finansieringsrammen indebærer i forhold til DER-aftalen fra december 2005 tilførsel af yderligere 4 mia. euro til budgettet fordelt på en række områder. Et af disse områder er sundheds- og forbrugerbeskyttelsesområdet, der således samlet tilføres yderligere 250 mio. euro for perioden 2007 – 2013 i forhold til DER-aftalen. Den overordnede ramme for sundheds- og forbrugerområdet inkl. de to agenturer ECDP (Det Europæiske Center for Sygdomsbekæmpelse og -kontrol) og EFSA (Det Europæiske Fødevarerikkerhedsagentur), er øget med 33 pct. fra 2006 til 2013.

Det foreslåede budget for forbrugerhandlingsprogrammet er på 156,8 mio. euro (i løbende priser) for 2007–2013 (138,8 mio. euro i 2004-priser). I Kommissionens foreløbige forslag til EU's budget for 2007 er der lagt op til et fald i bevillingsniveauet fra 2006 til 2007 for området for forbrugerbeskyttelse. Det indebærer, at der til forbrugerhandlingsprogrammet er afsat 21,1 mio. euro (i 2004-priser) i 2006, mens der i 2007 er lagt op til et budget på 17,7 mio. euro (i 2004-priser). For den samlede periode fra 2007–2013 vil der i gennemsnit være 19,8 mio. euro per år (i 2004-priser) til rådighed til forbrugerhandlingsprogrammet.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 153 om forbrugerbeskyttelse i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og skal vedtages af Rådet med kvalificeret flertal i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet efter proceduren i artikel 251.

Formandskabet fremlagde en fremskridtsrapport på rådsmødet (konkurrenceevne) den 29.-30. maj 2006. Forslaget er sat på den foreløbige dagsorden for rådsmødet (konkurrenceevne) den 25. september 2006 til politisk enighed.

Målsætninger og aktioner

Programmet skal supplere, støtte og overvåge medlemsstaternes politikker og bidrage til beskyttelse af forbrugernes sundhed, sikkerhed og økonomiske interesser samt til at fremme deres ret til information, uddannelse og til at organisere sig med henblik på at beskytte deres interesser.

Det overordnede mål forfølges gennem følgende målsætninger, der opfyldes ved hjælp af de aktioner og støtteforanstaltninger, der er fastsat i afgørelsens bilag 1:

- 1) At sikre et højt niveau for forbrugerbeskyttelse, herunder gennem et bedre vidensgrundlag, en bedre høring og en bedre repræsentation af forbrugernes interesser.
- 2) At sikre en effektiv anvendelse af forbrugerbeskyttelsesreglerne, herunder gennem øget retshåndhavende samarbejde, information, uddannelse og klageadgang.

Målsætningerne foreslås gennemført med følgende virkemidler:

Målsætning 1:

- Indsamling, udveksling og analyse af data og oplysninger, der kan give et vidensgrundlag for udviklingen af forbrugerpolitikken og for integrationen af forbrugernes interesser i andre fællesskabspolitikker.
- Indsamling, udveksling og analyse af data og oplysninger og udvikling af vurderingsredskaber, der kan give et videnskabeligt vidensgrundlag vedrørende sikre forbrugsvarer og tjenesteydelser, herunder forbrugeres eksponering for kemiske stoffer, der afgives af produkter, risici og skader i forbindelse med specifikke forbrugsvarer og tjenesteydelser samt teknisk analyse af advarselsmeddelelser.
- Støtte til videnskabelig rådgivning og risikovurdering, herunder de opgaver, der påhviler de uafhængige videnskabelige komitéer, som er oprettet ved Kommissionens afgørelse 2004/210/EF om oprettelse af videnskabelige komitéer inden for forbrugersikkerhed, folkesundhed og miljø.
- Udarbejdelse af initiativer til lovgivning og andre former for regulering og fremme af selvregulering.
- Finansiell støtte til driften af europæiske forbrugerorganisationer.
- Finansiell støtte til driften af europæiske forbrugerorganisationer, som repræsenterer forbrugernes interesser i forbindelse med udviklingen af standarder for varer og tjenesteydelser på fællesskabsplan.
- Kapacitetsopbygning for regionale, nationale og europæiske forbrugerorganisationer, herunder gennem uddannelse af personale, særlig i forbrugerorganisationer i de medlemsstater, der har tiltrådt Den Europæiske Union siden 1. maj 2004.

Målsætning 2:

- Aktioner med henblik på forbedring af den effektive anvendelse af Fællesskabets lovgivning om forbrugerbeskyttelse, særlig direktiv 2001/95/EF om produktsikkerhed i almindelighed og forordning (EF) nr. 2006/2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse.
- Juridisk og teknisk ekspertise, herunder undersøgelser, med henblik på overvågning og vurdering af medlemsstaternes gennemførelse og håndhævelse af lovgivningen om forbrugerbeskyttelse, navnlig direktiv 2005/29/EF om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne og forordning (EF) nr. 2006/2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse, og af nationale forbrugerpolitikker. Dette omfatter også udvikling og vedligeholdelse af offentligt og let tilgængelige databaser med oplysninger om gennemførelsen af Fællesskabets lovgivning om forbrugerbeskyttelse.
- Aktioner for information, rådgivning og klageadgang.
- Aktioner for forbrugeruddannelse.

Gennemførelsen af programmet

Ifølge forslaget bør man i forbindelse med programmets gennemførelse forsøge at fremme samarbejdet med tredjelande, der ikke deltager i programmet, idet der tages hensyn til relevante aftaler mellem disse tredjelande og Fællesskabet.

For så vidt angår gennemførelsen af programmet kan der ifølge forslaget ydes støtte således:

- 50 % af udgifterne til aktioner finansieret i fællesskab af Kommissionen og en eller flere medlemsstater, eller af Fællesskabet og de kompetente myndigheder i de tredjelande, der deltager i medfør af artikel 10, undtagen i tilfælde af særlig stor nytteværdi, hvor fællesskabets bidrag ikke må overstige 70 %.
- 85 % af udgifterne til aktioner med henblik på oprettelse af en mastergrad i forbrugeranliggender.
- 50 % af udgifterne til driften af europæiske forbrugerorganisationer.
- 95 % af udgifterne til driften af europæiske forbrugerorganisationer, som repræsenterer forbrugernes interesser i forbindelse med udviklingen af standarder for varer og tjenesteydelser på fællesskabsplan.

Forslaget indeholder til forskel fra det oprindelige forslag ikke længere mulighed for at støtte specifikke projekter for forbrugerorganisationer, men forbrugerorganisationernes kapacitetsopbygning gennem uddannelse er blevet styrket. Som noget nyt kan der ydes støtte til oprettelse af en europæisk integreret masteruddannelse i forbrugeranliggender samt stipendier og rejse- og opholdsudgifter for lærere og studerende.

Kommissionen bistås af et udvalg, hvor hvert medlemsland er repræsenteret med et medlem, og skal ved sin gennemførelse af programmet anvende forvaltningsproceduren ifølge Rådets afgørelse 468 fra 1999 om procedurer for udøvelse af gennemførelseskompetencer, der er henlagt til Kommissionen. Kommissionen skal udarbejde et årligt arbejdsprogram til gennemførelse af programmet, hvori der fastsættes:

- prioriteringer og aktioner, som skal gennemføres, herunder tildelingen af finansielle ressourcer
- udvælgelses- og tildelingskriterier og kriterier for, hvor stor en procentdel Fællesskabets finansielle bidrag kan udgøre
- anvendelsen af engangsbetrag og faste støttesatser
- tidsplanen for udbud, de fælles aktioner og indkaldelserne af forslag

Endvidere skal de nærmere bestemmelser, herunder udvælgelses- og tildelingskriterier for gennemførelse af aktionerne, vedtages med bistand fra ovennævnte udvalg.

Ifølge forslaget vedtager Kommissionen alle andre nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne afgørelse og udvalget underrettes herom.

Tredjelandes deltagelse samt overvågning, evaluering og resultatformidling

EFTA/EØS lande og andre tredjelande, særligt lande indenfor EU's naboskabspolitik, samt ansøgerlande og de vestlige Balkan-lande kan deltage i programmet på de vilkår, der er fastlagt i de respektive aftaler, der er indgået med disse lande om deltagelse i fællesskabsprogrammer.

Kommissionen skal i tæt samarbejde med medlemsstaterne overvåge implementeringen af programmet og skal rapportere herom til udvalget samt holde Rådet og Europa-Parlamentet informeret.

Kommissionen skal sikre, at programmet evalueres tre år efter dets igangsættelse og igen ved dets afslutning. Resultatet skal meddeles Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt Regionsudvalget. Resultater af aktioner under dette program skal af Kommissionen gøres offentligt tilgængelige.

2. Europa-Parlamentets holdning

Den 30. juni 2005 foreslog Europa-Parlamentets Formandskonference at opdele Kommissionens forslag og at overdrage teksten til både Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer og Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO) med henblik på udarbejdelse af to adskilte betænkninger. Europa-Parlamentet bekræftede opdelingen af programmet ved sin førstebehandling. Det vedtog den 23. marts 2006 54 ændringsforslag vedrørende et program for forbrugerbeskyttelse. IMCO-udvalget har møde den 14. september 2006, hvor Kommissionens reviderede forslag formentlig vil være på dagsordenen.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at målene for den indsats, der skal gøres inden for forbrugerbeskyttelse, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på grund af de berørte områders tværnationale karakter og derfor bedre kan gennemføres på fællesskabsplan.

Efter regeringens opfattelse vil forslaget kunne medvirke til at fremme og styrke samarbejdet om programmets målsætninger og aktioner. Regeringen finder, at nærhedsprincippet er respekteret.

4. Gældende dansk ret

Forslaget påvirker ikke gældende dansk ret.

5. Høring

Det reviderede forslag har været i høring i EU-specialudvalget for Forbrugerbeskyttelse, hvor også relevante organisationer er hørt. Nedenfor følger et resumé af de modtagne høringssvar.

FDB kan støtte forslaget med opdelingen i to selvstændige forslag for sundhed hhv. forbrugerbeskyttelse.

Forbrugerombudsmanden (FO) kan støtte programmets målsætning om bl.a. beskyttelse af forbrugernes sundhed, sikkerhed og økonomiske interesser og har i den forbindelse hæftet sig særligt ved de planlagte aktioner og støtteforanstaltninger til sikring af en effektiv anvendelse og håndhævelse af forbrugerbeskyttelsesreglerne. FO kan desuden tilslutte sig opdelingen af det oprindelige forslag i to separate forslag.

Forbrugerrådet kan tilslutte sig indstillingen om at støtte, at forbrugerbeskyttelse nu er udskilt i et separat program. Forbrugerrådet påpeger, at det ikke er tilstrækkeligt at udarbejde ambitiøse programmer, hvis budgettet ikke står mål med programmet, og påpeger, at budgettet for 2007 nu er lavere end budgetterne for de foregående år, på trods af at det både skal dække de 10 nye medlemslande og nye ansøgerlande.

Forbrugerrådet er principielt enig i, at man fra dansk side generelt tilslutter sig programmets målsætninger, aktioner og indsatsområder, men anmoder om, at regeringen til stadighed er opmærksom på følgende punkter:

- At forbrugerorganisationernes deltagelse i beslutningsprocessen, offentlige høringer mv. skal fremmes.
- At spørgsmålet om maksimumsharmonisering vurderes åbent fra sag til sag.
- At Kommissionen løser problemet med, at forbrugerorganisationerne i de nye lande mangler mulighed for at overvåge og deltage i revisionen af forbrugerdirektiverne (det såkaldte forbruger-acquis), så integreringen af forbrugerpolitikken i alle EU-politikker får en mere fremtrædende plads.
- Der er særlige vanskeligheder i de nye medlemslande, som skal sættes i stand til at udvikle nationale forbrugerprogrammer, herunder give tilskud til de private forbrugerorganisationer, der ellers ikke har tilstrækkelig mulighed for at udfylde den rolle, som er tilsigtet.
- At man i stedet for helt at fjerne de særlige projekter overvejer at tilslutte projekter med færre projektpartnere for at mindske den administrative byrde, som Kommissionen har ment, det var.

- At Kommissionen i forhold til at etablere en mastergrad overvejer et pilotprojekt, inden programmet igangsættes.

6. Andre landes holdninger

De øvrige medlemslande er positive over for opdelingen af det fælles handlingsprogram i to selvstændige programmer. Der er i øvrigt generelt opbakning til de overordnede målsætninger på forbrugerområdet. Nogle lande har et ønske om at bevare muligheden for støtte til specifikke projekter. Enkelte andre lande har forbehold til muligheden for støtte til en masteruddannelse.

7. Foreløbig dansk holdning

Generelt kan Danmark tilslutte sig, at indsatsen for forbrugerbeskyttelse fortsættes i overensstemmelse med Traktatens forudsætninger herom, og at dette hensigtsmæssigt kan ske i form af et handlingsprogram.

Danmark kan tilslutte sig opdelingen af det oprindelige forslag til et fælles sundheds- og forbrugerhandlingsprogram i to separate forslag.

Danmark kan generelt tilslutte sig programmets målsætninger, aktioner og indsatsområder.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget indebærer en udgift på EU-budgettet på 138,8 mio. euro (i 2004-priser), hvoraf Danmarks andel udgør ca. 2 pct. svarende til 20,8 mio. kr. i perioden fra 2007–2013.

Eventuelle merudgifter til national medfinansiering vil kunne afholdes inden for eksisterende rammer.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Overordnet vurderes det, at forslaget vil kunne bidrage positivt til forbrugerbeskyttelsesniveauet i Danmark og i Fællesskabet som helhed.

Programmet vil bl.a. medføre en styrket indsats for at opbygge en vidensbase, der kan tjene som et vigtigt og effektivt redskab ved prioriteringen i den EU-forbrugerpolitiske indsats med henblik på at fokusere forbrugerpolitikken for at opnå størst mulig effekt på markeder, hvor der er identificeret problemer.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Det oprindelige forslag til afgørelse om oprettelse af et EF-handlingsprogram for sundhed og forbrugerbeskyttelse blev forelagt til

orientering for Folketingets Europaudvalg i forbindelse med rådsmødet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse) den 2.-3. juni 2005. Grundnotat er fremsendt den 29. juni 2005. I forbindelse med rådsmødet (konkurrenceevne) den 28.-29. november 2005 blev sagen på ny forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering. Grundnotat om det ændrede forslag til handlingsprogram er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 18. juli 2006.

5. Kommissionens forslag til indførelse af endelig antidumpingtold på import af visse lædersko fra Kina og Vietnam. Kommissionens dok. AD 499 af 25. juli 2006. (Consultation note IV)

Nyt notat

Resumé

Kommissionen har fremsendt forslag om indførelse af endelig antidumpingtold på import af visse lædersko fra Kina og Vietnam til rådsbeslutning. Rådet træffer senest den 7. oktober 2006 beslutning om indførelsen af en endelig 5-årig antidumpingtold. Visse sportssko fritages, mens børnesko nu omfattes af foranstaltningerne. Den endelige antidumpingtold vil træde i kraft den 7. oktober 2006 og udgør 16,5 % for Kina og 10,0 % for Vietnam.

Forslaget om indførelse af antidumpingtold skal bidrage til at udligne den skade, som en række sydeuropæiske skoproducenter mener at være blevet påført som konsekvens af dumpet import af sko fra Kina og Vietnam.

Forslaget forventes behandlet på rådsmødet (Konkurrenceevne) den 25. september 2006 eller på et senere rådsmøde.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har fremsendt forslag om indførelse af endelig antidumpingtold på import af visse lædersko fra Kina og Vietnam til rådsbeslutning.

Forslaget om indførelse af antidumpingtold er fremlagt på baggrund af en klage fra en række sydeuropæiske skoproducenter om voldsom dumping af sko fra Kina og Vietnam. Kommissionen iværksatte i juli 2005 en undersøgelse om påstået dumping og har nu konkluderet, at der er foregået dumping fra de nævnte lande, og at denne har påført EU's producenter skade, som i mindre grad gør dem i stand til at konkurrere på lige vilkår.

Forslagets indhold

Forslaget, der har hjemmel i Traktatens artikel 133 om handel, omfatter:

1. Indførelse af endelig antidumpingtold på 16,5 % for Kina og 10,0 % for Vietnam.
2. Visse sportssko fritages for antidumpingtold, da sportssko ikke længere produceres i EU. Modsat under de foreløbige foranstaltninger omfattes børnesko af antidumpingtold.

Indførelse af antidumpingtold på import af produkter fra tredjelande sker i medfør af EU's antidumping-basisregulering (RFO nr. 384/96). Endelig antidumpingtold skal vedtages med simpelt flertal i Ministerrådet og kan gælde i op til fem år.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres i sager, der omhandler handelsforhold med tredjelande.

3. Nærhedsprincippet

Som følge af fællesskabskompetencen på området er vurderinger om nærhedsprincippet ikke relevante.

4. Gældende dansk ret

Forslaget vurderes ikke at have betydning i forhold til gældende dansk ret.

5. Høring

Sagen har løbende været drøftet i det Handelspolitiske Specialudvalg (udvidet kreds) med deltagelse af Dansk Industri, Dansk Handel & Service (DH&S), HTS, Dansk Textil Union og Dansk Textil & Beklædning, senest den 31. juli 2006. Der er her fuld støtte til regeringens linie.

6. Andre landes holdninger

Forslaget har givet anledning til en markant modstand blandt medlemslandene. 14 medlemslande har i den rådgivende antidumpingkomite meddelt Kommissionen, at forslaget ikke kan støttes. Der er dermed pt. ikke simpelt flertal for forslaget.

7. Foreløbig dansk holdning

Forslaget er i modstrid med den generelle danske handelspolitiske linie om øget frihandel. Det er vurderingen, at det hverken er i de danske skoproducenters, importørers, skohandlernes eller forbrugernes interesse at indføre en antidumpingtold, der både vil begrænse udbuddet og medføre højere priser på sko. Indførelse af antidumpingtold vil medføre ekstraomkostninger for de danske skoproducenter og importører, der for længst har outsourcet deres produktion til bl.a. Kina og Vietnam. Antidumpingtold vil desuden kunne medføre et reduceret sortiment i detailledet og derigennem få en negativ påvirkning for omsætningen. I sidste ende vil det være forbrugerne, der helt eller delvist vil komme til at betale regningen for indførelse af antidumpingtold.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser. Dog må det forventes, at de øgede toldindtægter som følge af forslaget vil bidrage til EU's budget.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Antidumpingtolden forventes at medføre stigende priser for forbrugerne på en række sko, for Danmarks vedkommende svarende til et beløb på op til 55 mio. kr. årligt. Det samlede velfærdstab for EU skønnes ifølge Økonomi- og Erhvervsministeriets beregninger at være ca. 2 mia. kr. årligt.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget skønnes ikke i sig selv at have væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europa-udvalg. Folketingets Europaudvalg modtog den 28. februar 2006 et grundnotat om Kommissionens forslag om foreløbig antidumpingtold. Folketingets Europaudvalg har endvidere modtaget et grundnotat den 8. august 2006 om Kommissionens forslag til endelig antidumpingtold.

6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om aktionærers udøvelse af stemmerettigheder i selskaber, der har deres vedtægtsmæssige hjemsted i en medlemsstat, og hvis aktier er optaget til handel på et reguleret marked, og om ændring af direktiv 2004/109/EF - KOM (2005) 685 endelig

Revideret notat

Resumé

Kommissionen har den 10. januar 2006 fremsat ovennævnte direktivforslag, der skal lette udøvelse af aktionærers rettigheder. Kommissionens overordnede sigte med initiativet er at fjerne barrierer, der vanskeliggør aktionærernes muligheder for at udøve aktivt ejerskab, ikke mindst på tværs af landegrænserne. I den forbindelse tilstræber Kommissionen, at der sikres gode rammer for aktionærernes kommunikation om og indflydelse på selskabets forhold. Øget anvendelse af it-værktøjer anses i den forbindelse for centrale hjælpemidler til at understøtte det overordnede sigte om øget aktionæringagement. Direktivet *skal gennemføres i medlemsstaterne* senest den 31. december 2007⁴.

Forslaget vil evt. blive sat på dagsordenen for Rådsmøde (Konkurrenceevne) den 4.-5. december 2006 med henblik på politisk enighed.

1. Baggrund og indhold

I EU-kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om ”Modernisering af selskabsretten og forbedret virksomhedsledelse i Den Europæiske Union – vejen frem” fra 21. maj 2003 (KOM (2003) 284 endelig) gav Kommissionen udtryk for, at der er et behov for at lette den grænseoverskridende udøvelse af aktionærers rettigheder i børsnoterede selskaber. EU-kommissionens initiativ på dette område skal bl.a. ses i lyset af en undersøgelse foretaget af det hollandske Justitsministerium om de særlige problemer, som eksisterer i forbindelse med udenlandske aktionærers ejerskab til aktier i børsnoterede selskaber, jf. Final Report of the Cross-border Voting Group.⁵

I henhold til EU-kommissionens meddelelse indgår et direktivforslag om aktionærernes udøvelse af stemmerettigheder som et af de initiativer, Kommissionen vil fremme på kort sigt (2003-2005). Kommissionen har på den baggrund fremsat et direktivforslag om aktionærers udøvelse af stemmerettigheder den 10. januar 2006.

EU-kommissionen har under forberedelsen af direktivforslaget gennemført to offentlige høringer om forbedring af aktionærernes rettigheder, herunder også på tværs af landegrænserne. Sigtet med disse høringer har været at få interesserede parters synspunkter om de største hindringer, der

⁴ Af Kommissionen foreslået præciseret til 18 måneder efter, at direktivet træder i kraft.

⁵ Rapporten kan findes på www.wodc.nl.

er, for stemmeafgivning på tværs af landegrænserne. Endvidere har formålet været at få bidrag til eventuelle minimumsstandarder, som Kommissionen kunne foreslå på dette område. Ved begge høringer er der udtrykt tilslutning til de spørgsmål og foranstaltninger, der var lagt ud til høring.⁶

Hjemmelsgrundlaget for direktivforslaget er TEF artikel 95. Direktivet skal vedtages med kvalificeret flertal efter fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. TEF artikel 251.

Kommissionen anser aktionærdeltagelse som en væsentlig forudsætning for effektiv virksomhedsledelse. Kommissionens overordnede sigte med direktivforslaget er at fjerne barrierer, der vanskeliggør aktionærernes muligheder for at udøve aktivt ejerskab, ikke mindst på tværs af landegrænserne.

Med forslaget vil Kommissionen gøre adgangen til generalforsamlinger og andre rettigheder i tilknytning til generalforsamlinger åbne for aktionærer uafhængigt af deres bopælsland i EU. Forslaget søger derudover at løse en række konkrete problemer i forbindelse med grænseoverskridende stemmeafgivning. I den forbindelse tilstræber Kommissionen, at der sikres gode rammer for aktionærernes kommunikation med selskabet og deres indflydelse på selskabets forhold. Øget anvendelse af it-værktøjer anses i den forbindelse for centrale hjælpemidler til at understøtte det overordnede sigte om øget aktionæengagement.

Forslaget har følgende målsætninger:

- at sikre, at alle generalforsamlinger indkaldes i tilpas god tid,
- at sikre, at relevante oplysninger er tilgængelige på indkaldelsestidspunktet for generalforsamlingen,
- at afskaffe *regler (blokeringsordninger), som gør, at det ikke er muligt* at afhænde aktier i en periode op til generalforsamlingen, og alene tillade fælles regler om registreringsdato som betingelse for deltagelse i generalforsamlingen,
- at fjerne alle juridiske hindringer for elektronisk deltagelse i generalforsamlingen og
- at sikre aktionærer, herunder aktionærer bosiddende uden for det pågældende selskabs hjemland, enkle midler til at stemme uden at skulle deltage personligt i generalforsamlingen.

Direktivforslaget omfatter udstedere af aktier (dvs. aktieselskaber), der har hjemsted i en medlemsstat, og hvis aktier er optaget til handel på et reguleret marked (artikel 1 og 2). For Danmarks vedkommende vil direktivforslaget komme til at gælde for aktieselskaber og europæiske selskaber (SE-selskaber), der har *selskabets* aktier optaget til notering på en fondsbørs eller autoriseret markedsplads.

⁶ Resultatet af de to høringer fra april og september 2005 samt høringssvar kan findes på Kommissionens hjemmeside www.europa.eu.int.

Der er tale om et minimumsdirektiv. Medlemsstaterne kan frit opretholde eller indføre bestemmelser, der er mere favorable for aktionærene (*artikel 3*).

Forslaget foreskriver, at aktieselskaber skal sikre ligebehandling af alle aktionærer, som er i samme situation med hensyn til deltagelse og stemmeafgivning ved generalforsamlingen (*artikel 4*).

Selskabet skal udsende den første indkaldelse til generalforsamling mindst 30 kalenderdage før generalforsamlingen (*artikel 5*). Dette gælder dog ikke i den situation, hvor der er tale om et overtagelsestilbud og målselskabets ledelse indhenter forhåndsgodkendelse fra generalforsamlingen, idet indkaldelsen i denne situation kan være på minimum to uger, jf. artikel 9, stk. 4, i direktiv om overtagelsestilbud (2004/25/EF, EF-tidende L 142 af 30.4.2004, s. 12), som gennemført i aktieselskabsloven ved § 81 c, stk. 4.

Indkaldelsen til generalforsamlingen skal indeholde nærmere oplysninger om:

- sted, tid og udkast til dagsorden for generalforsamlingen,
- angivelse af de procedurer, som aktionærene skal overholde for at kunne deltage og afgive deres stemme på generalforsamlingen,
- beskrivelse af de *muligheder, evt. gennem it-løsninger*, hvormed aktionærene kan deltage i generalforsamlingen og afgive deres stemme, eller hvor disse oplysninger kan indhentes,
- hvordan det, afhængig af de nærmere nationale regler, er muligt at stille forslag til dagsordenen og stille spørgsmål til selskabet,
- angivelse af, hvor og hvordan den komplette, uforkortede tekst til beslutninger og de dokumenter, der efter planen skal forelægges for generalforsamlingen til godkendelse, kan fås,
- angivelse af den internetadresse, hvor der vil ske offentliggørelse af de nærmere oplysninger om indkaldelse til generalforsamlingen, det samlede antal aktier og stemmerettigheder, teksterne til de beslutninger og dokumenter, der skal forelægges generalforsamlingen, samt de formularer, der skal anvendes til afstemning pr. brev og ved fuldmagt, eller hvor disse formularer kan fås.

Der kan fastsættes nationale regler, så retten til at få punkter optaget på dagsordenen eller fremsætte beslutningsforslag på generalforsamlingen forudsætter en mindste aktiebesiddelse. Dette minimum må dog ikke fastsættes højere end 5% af aktiekapitalen (*artikel 6*). Aktionærernes ret til at tilføje punkter på generalforsamlingen skal udøves i så god tid inden generalforsamlingen, at andre aktionærer har mulighed for at modtage eller få adgang til den ændrede dagsorden.

Adgangen til generalforsamlingen må ikke være betinget af, at aktionærene blokerer de relevante aktier ved at deponere dem el.lign., så *aktierne* ikke kan sælges i en periode op til generalforsamlingen (blokeringsperiode).

Derimod kan retten til at deltage på generalforsamlingen gøres betinget af, at vedkommende har status som aktionær på en bestemt dato forud for generalforsamlingen (registreringsdatasystem) (*artikel 7*). Det er op til medlemsstaterne at fastsætte tidsintervallet, der skal gælde for alle berørte selskaber. Dette interval må ikke ligge tidligere end 30 kalenderdage før generalforsamlingen.

Medlemsstaterne skal tillade, at selskaberne gør det muligt for aktionærerne at deltage i generalforsamlingen via elektroniske medier (*artikel 8*). Der må ikke opstilles krav, som er til hinder for, at aktionærer, der ikke er fysisk til stede ved generalforsamlingen, udøver deres stemmerettigheder via elektroniske medier, bortset fra krav der er nødvendige for at sikre identificeringen af aktionærer og skabe sikkerhed om den elektroniske kommunikation.

Aktionærerne skal have ret til at stille spørgsmål på generalforsamlingen og skriftligt eller via elektroniske medier forud for generalforsamlingen (*artikel 9*). *Medlemsstaterne kan fastsætte en frist forud for generalforsamlingen inden for hvilken, spørgsmål skal være stillet for, at ledelsen i aktieselskabet skal være forpligtet til at besvare spørgsmål. Selskabets ledelse skal efter omstændighederne besvare stillede spørgsmål forud for generalforsamlingen. Svar på aktionærernes spørgsmål skal gøres tilgængelige for alle på aktieselskabets hjemmeside. Besvarelse er ikke krævet, hvis de relevante oplysninger er tilgængelige på selskabets hjemmeside i form af hyppigt stillede spørgsmål og svar herpå. Måtte spørgsmål give anledning til oplysninger af generel interesse skal disse oplysninger stilles til rådighed for alle aktionærer på selskabets hjemmeside forud for generalforsamlingen.*

Spørgsmålsretten og svarpligten tilsidesætter dog ikke de foranstaltninger, som medlemsstaterne kan træffe eller tillade selskabet at træffe for at sikre god ro og orden på generalforsamlingen samt sikre beskyttelse af fortrolige oplysninger og forretningsinteresser.

Spørgsmålsretten tilsigter heller ikke at gribe ind i den sædvanlige debat på selve generalforsamlingen.

Hver aktionær skal have adgang til at udpege enhver anden fysisk eller juridisk person som fuldmægtig med adgang til at deltage og stemme på en generalforsamling på aktionærens vegne (*artikel 10*). *Medlemsstaterne kan dog fastsætte visse begrænsninger for at imødegå interessekonflikter. Der gælder ikke nogen begrænsninger i det antal fuldmagter, som en fuldmægtig kan besidde. Hvis en fuldmægtig har fuldmagt fra flere aktionærer, kan vedkommende afgive konkurrerende stemmer for og imod en given beslutning i overensstemmelse med de stemmeinstrukser, fuldmægtigen har fået fra aktionæren.*

Udpegningen af fuldmægtige må ikke gøres betinget af opfyldelsen af formelle krav ud over krav, som måtte være nødvendige for at identificere aktionæren og fuldmægtigen (*artikel 11*). Fuldmægtige kan udpeges elektro-

nisk. En fuldmægtig har som udgangspunkt samme rettigheder til at tale og stille spørgsmål, som aktionæren har.

Medlemsstater skal tillade selskaber at tilbyde deres aktionærer mulighed for at stemme pr. brev forud for generalforsamlingen med forbehold af krav, der kan være nødvendige for at sikre identificering af aktionærene (artikel 12).

Medlemsstaterne skal sikre, at personer eller selskaber, som besidder aktier i forretningsøjemed på vegne af investorer, *efter omstændighederne kan udøve forvaltningsmæssige beføjelser for disse aktier (artikel 13).* Pålægger en medlemsstats lovgivning formelle krav, der skal tilsikre retmæssigheden af dispositionsretten, må disse formelle krav ikke gå længere end, hvad der er nødvendigt for at identificere klienten eller for muligheden for sikre indholdet af stemmeinstrukser. Hvis personen eller selskabet, som besidder aktier i forretningsøjemed på vegne af investorer, er registreret som aktionær for forskellige investorer regning, bør denne have mulighed for at udstede fuldmagter til hver af disse investorer eller til personer, der er udpeget af dem.

Der er stillet forslag om en ny artikel (13 A), der forpligter selskaber, som besidder aktier i forretningsøjemed på vegne af investorer, til at stemme i overensstemmelse med evt. stemmeinstruks afgivet af de aktionærer på hvis vegne, de besidder aktier. Ønsker besidderen ikke at stemme, skal besidderen overdrage stemmeinstruksen og muligheden for at stemme bagud i besiddelsesrækken, således at det sikres, at en evt. stemmeinstruks bliver udnyttet.

Aktieselskabet skal inden en periode, som fastsættes af medlemsstaten, men som ikke må overstige 15 kalenderdage efter generalforsamlingen, på sin hjemmeside offentliggøre resultaterne af afstemningen om hvert beslutningsforslag, der er blevet forelagt på generalforsamlingen (artikel 15, nu slået sammen med art 14). Der skal oplyses om resultaterne af afstemningen, antallet af aktier, på grundlag af hvilke afstemningen har fundet sted, og procentandelen af stemmer for og imod hvert beslutningsforslag.

Direktivforslaget artikel 17, der indeholdt en konsekvensrettelse i Transparensdirektivet (2004/109/EF) udgår. Konsekvensændringen vurderes unødvendig og kunne give anledning til fejlfortolkninger i Transparensdirektivet.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEF artikel 251 høres. Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet, men parlamentet forventes at stemme om forslaget i oktober 2006.

I en beslutning af 21. april 2004 (EF-tidende C 104 af 30.4.2004, s. 67) gav Europa-Parlamentet udtryk for sin støtte til Kommissionens medde-

lelse fra maj 2003 og hensigten heri om at styrke aktionærers rettigheder. Europa-Parlamentet gav især udtryk for at kunne støtte reglerne om øget gennemsigtighed, ret til stemmeafgivning ved fuldmægtig, muligheden for at deltage i generalforsamlinger via elektroniske medier og muligheden for at kunne udøve stemmerettigheder på tværs af landegrænserne.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at målsætningerne med de foranstaltninger, der skal træffes, er at gøre det muligt for aktionærerne at gøre brug af deres rettigheder i hele EU. Dette kan ikke i tilstrækkelig grad nås af medlemsstaterne på grundlag af eksisterende EU-lovgivning og kan på grund af deres omfang og virkninger bedre gennemføres på EU-plan.

På denne baggrund er det regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet nationale lovgivninger kan udgøre en barriere for udøvelsen af visse aktionærrettigheder på tværs af landegrænserne.

4. Gældende dansk ret

Generalforsamlingens forløb, afholdelse og tilrettelæggelse er nærmere reguleret i aktieselskabslovens kapitel 10. Der er bestemmelser om aktionærernes ligebehandling i aktieselskabslovens kapitel 4.

Det følger af aktieselskabslovens § 17, at alle aktier har lige ret i selskabet. Vedtægterne kan dog bestemme, at der skal være forskellige aktieklasser. Direktivforslaget ændrer ikke herpå og omhandler ikke spørgsmålet om forholdet mellem ejer- og stemmerettigheder (A- og B-aktier eller stemme- og ejerlofter).

Efter aktieselskabslovens § 73, stk. 1, skal indkaldelse til ordinær generalforsamling ske tidligst fire uger og, medmindre vedtægterne foreskriver en længere frist, senest otte dage før generalforsamlingen. Ekstraordinær generalforsamling skal til behandling af et bestemt angivet emne indkaldes senest to uger efter, at det skriftligt er forlangt af aktionærer, der ejer en tiendedel af aktiekapitalen eller den mindre brøkdelt, som vedtægterne måtte foreskrive.

I tilfælde hvor selskabet har truffet beslutning om at indhente generalforsamlingens forhåndsgodkendelse i forbindelse med særlige foranstaltninger som følge af et overtagelsestilbud, kan bestyrelsen indkalde generalforsamlingen med et varsel på mindst to uger, jf. aktieselskabslovens § 81 c, stk. 4.

Efter aktieselskabslovens § 73, stk. 2, skal indkaldelsen ske i overensstemmelse med vedtægternes bestemmelser. I indkaldelsen skal angives, hvilke anliggender der skal behandles på generalforsamlingen. Såfremt forslag til vedtægtsændringer skal behandles på generalforsamlingen, skal forslagets væsentligste indhold angives i indkaldelsen. Efter aktieselskabslovens § 73, stk. 6, skal dagsorden og de fuldstændige forslag samt for den ordinære ge-

neralforsamlings vedkommende tillige revideret årsrapport fremlægges senest otte dage før generalforsamlingen til eftersyn for aktionærene på selskabets kontor og samtidig tilstilles enhver noteret aktionær, som har fremsat anmodning herom.

Efter aktieselskabslovens § 71 har enhver aktionær ret til at få et bestemt emne behandlet på generalforsamlingen, såfremt denne skriftligt fremsætter krav herom over for bestyrelsen i så god tid, at emnet kan optages på dagsordenen for generalforsamlingen.

Der er ikke regler i dansk ret om en blokeringsperiode, der hindrer salg af aktier. Der er derimod i henhold til aktieselskabslovens § 65, stk. 2, mulighed for i vedtægterne at fastsætte, at en aktionær for at kunne møde på generalforsamlingen skal have anmeldt sin deltagelse hos selskabet en vis tid, dog højst fem dage før generalforsamlingen.

Det følger endvidere af aktieselskabslovens § 67, stk. 2, at vedtægterne kan bestemme, at en aktionær, der har erhvervet aktier ved overdragelse (dvs. køb modsat f.eks. arv eller kreditorforfølgning), ikke skal kunne udøve stemmeret for de pågældende aktier på generalforsamlinger, der er indkaldt, uden at aktierne er blevet noteret i aktiebogen eller aktionæren har anmeldt og dokumenteret sin erhvervelse.

Efter aktieselskabslovens § 65 a kan bestyrelsen beslutte som supplement til en fysisk generalforsamling, at der gives adgang til, at aktionærer kan deltage elektronisk i generalforsamlingen (delvis elektronisk generalforsamling), medmindre selskabets vedtægter bestemmer andet.

Derudover kan generalforsamlingen med en særlig majoritet beslutte, at generalforsamlingen alene skal afholdes elektronisk uden adgang til fysisk fremmøde (fuldstændig elektronisk generalforsamling).

Efter aktieselskabslovens § 76, stk. 3, skal ledelsen i selskabet besvare skriftlige spørgsmål, der er stillet af en aktionær inden for de sidste tre måneder før generalforsamlingen, medmindre besvarelsen ikke kan ske uden væsentlig skade for selskabet. Besvarelsen kan ske skriftligt, og i så fald skal spørgsmålet og besvarelsen fremlægges for aktionærene ved generalforsamlingens begyndelse. Besvarelse kan undlades, såfremt aktionæren ikke er repræsenteret på generalforsamlingen.

Efter aktieselskabslovens § 65 a, stk. 5, kan generalforsamlingen beslutte, at aktionærer, som deltager elektronisk i en delvis eller fuldstændig elektronisk generalforsamling, skal stille eventuelle spørgsmål til dagsorden eller dokumenter m.v. til brug for generalforsamlingen forud for generalforsamlingen inden udløbet af en frist, som fastsættes i vedtægterne. Generalforsamlingens beslutning skal optages i vedtægterne.

Det følger endvidere af aktieselskabslovens § 65 b, stk. 1, at generalforsamlingen generelt kan træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling samt elektronisk post i kommunikationen mellem selskabet og aktionærene (elektronisk kommunikation). Dertil kommer, at selskabet og den pågældende aktionær efter aktieselskabslovens § 65 b, stk. 4, kan indgå aftale om at kommunikere skriftligt, selv om der ikke er truffet beslutning herom af generalforsamlingen.

Efter aktieselskabslovens § 66 har aktionæren ret til at møde på generalforsamlingen ved fuldmægtig og kan møde sammen med en rådgiver. Fuldmægtigen skal fremlægge skriftlig og dateret fuldmagt. Fuldmagten kan ikke gives for længere tid end 12 måneder. Fuldmagt til bestyrelsen skal dog gives til en bestemt generalforsamling med en på forhånd kendt dagsorden. Det følger af aktieselskabslovens § 28, at hvis en aktie ejes af flere i forening, kan de til aktien knyttede rettigheder over for selskabet alene udøves gennem en fælles befuldmægtiget.

Det er ikke muligt efter dansk ret at stemme som aktionær pr. brev. Der kan derimod gives en fuldmagt til bestyrelsen på baggrund af en fortrykt fuldmagt, som bestyrelsen har udsendt inden generalforsamlingen. Der er ligeledes mulighed for elektronisk stemmeafgivelse, jf. aktieselskabslovens § 65 a.

Efter aktieselskabslovens § 75, stk. 2 og 3, skal der over forhandlingerne på generalforsamlingen føres en protokol, der underskrives af dirigenten. Senest to uger efter generalforsamlingens afholdelse skal generalforsamlingsprotokollen være tilgængelig for aktionærene på selskabets kontor. Hverken efter aktieselskabsloven eller dansk generalforsamlingspraksis er der krav om, at der i protokollen redegøres detaljeret for stemmeafgivningen på generalforsamlingen.

5. Høring

Direktivforslaget er sendt i høring til Advokatrådet, Dansk Handel og Service, Finansforbundet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsikring & Pension, Håndværksrådet, Dansk Aktionærforening, ATP, Danmarks Rederiforening, Københavns Fondsbørs, Foreningen Registrerede Revisorer, HTS, LO, Dansk Industri, Finansrådet, Værdipapircentralen, Dansk Børsmæglerforening, LD og NovoNordisk. Ved høringsfristens udløb den 6. februar 2006 er der modtaget 6 svar, hvoraf 3 organisationer havde indholdsmæssige bemærkninger.

De tre organisationer, *Værdipapircentralen*, *Danmarks Rederiforening* og *Finansrådet*, peger på, at direktivforslaget på nogle punkter ikke svarer til gældende danske regler. Organisationerne gør opmærksom på, at det er vigtigt at undgå at gennemføre regler, som kan resultere i uforholdsmæssige administrative og økonomiske belastninger. Mere konkret anføres, at reglerne for indkaldelse til generalforsamling bør være mere fleksible, ligesom procedurerne i forbindelse med indkaldelse til generalforsamlingen bør

overvejes nærmere. Det anføres endvidere, at det er vigtigt at sikre, at aktionærernes spørgsmålsret bliver operationel for en hensigtsmæssig afvikling af generalforsamlingen. Desuden påpeges betænkeligheder ved direktivets forslag til udvidede fuldmagtsregler. Endelig er der visse tekniske spørgsmål til, hvorledes de foreslåede regler omkring samlekonti spiller sammen med de gældende danske praksis omkring Værdipapircentralens virksomhed. Forslaget om samlekonti er ændret og derfor ikke længere relevant.

6. Andre landes holdninger

De to høringer forud for direktivforslaget har vist, at der generelt er opbakning til direktivforslaget. *Der i store træk bred enighed om direktivforslaget, som det nu foreligger.*

Interessen har samlet sig om de nærmere detaljer i procedurerne i forbindelse med indkaldelse til generalforsamlingen og information af aktionærerne, udmøntningen af retten til at stille spørgsmål på generalforsamlingen og mulighederne for at lade sig repræsentere ved fuldmægtig eller på anden vis at udøve aktionærrettigheder. Desuden har spørgsmål om stemmeafgivning pr. brev eller via elektroniske medier givet anledning til forskellige synspunkter, herunder behov for en udvidelse af de allerede foreliggende muligheder.

7. Foreløbig dansk holdning

Overordnet kan direktivforslaget efter *regeringens holdning* medvirke til at gøre det lettere og mere attraktivt for aktionærer at investere på tværs af grænserne inden for EU og dermed være med til at forbedre konkurrenceevnen generelt. *Forslaget forbedrer aktionærernes muligheder for at udøve aktivt ejerskab, ikke mindst på tværs af landegrænserne.*

Regeringen lægger vægt på, at direktivforslagets detaljerede regler udformes på en måde, så man undgår uforholdsmæssige administrative byrder for selskaberne og med en passende fleksibilitet af hensyn til selskaberne og for at begrænse behovet for ny eller ændret regulering.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Det forventes, at forslaget hverken har statsfinansielle konsekvenser, administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Forslaget har følgende lovgivningsmæssige konsekvenser:

Indkaldelse m.v. til generalforsamlingen (artikel 5)

Fristen i aktieselskabslovens § 73, stk. 1, adskiller sig fra direktivforslagets minimumsfrist på 30 dage, ligesom direktivforslaget ikke skelner mellem ordinær og ekstraordinær generalforsamling. Forslaget vil derfor medføre en ændring af de danske regler på dette punkt.

Direktivforslagets krav til generalforsamlingsindkaldelsens indhold vil medføre, at de danske regler skal uddybes og specificeres for at være i overensstemmelse med direktivteksten. Det omfatter bl.a. detaljerede oplysninger om aktionærernes adgang til at deltage i generalforsamlingen og de betingelser, der kræves opfyldt. Desuden opstilles detaljerede krav til procedurerne for at tilføje dagordenspunkter og stille beslutningsforslag, og endelig skal der angives detaljerede oplysninger omkring muligheden for at stemme ved fuldmagt eller ad elektronisk vej.

Aktionærers ret til at tilføje punkter til behandling på generalforsamlingen (artikel 6)

Inden for de forskellige medlemsstater er der forskellig forståelse af begrebet ekstraordinære generalforsamling og hvilke beslutninger, der kan træffes på denne type generalforsamling. Der kan evt. blive behov for at præcisere anvendelsen i dansk selskabsret.

Forhandlingerne er ikke helt afklaret, hvad angår indkaldelse til generalforsamling og sondringen mellem ordinær og ekstraordinær generalforsamling. Det er usikkert, hvorvidt kravet om, at aktionærer, der ejer en tiendedel af aktiekapitalen, kan forlange indkaldt til generalforsamling, vil kunne opretholdes i den foreliggende udformning. Der kan endvidere blive behov for justeringer i de gældende regelsæt som led i en tilpasning omkring de fælles krav til og procedurer omkring generalforsamlingen.

Ret til at stille spørgsmål på generalforsamlingen og/eller skriftligt ad elektronisk vej forud for generalforsamlingen (artikel 9)

Der vil muligvis være behov for ændringer i de danske regler på dette punkt, således at procedurerne for spørgsmål-svar tydeliggøres. Desuden vil der evt. være behov for at præcisere, at besvarelser tillige skal gøres tilgængelig på selskabets hjemmeside.

Stemmeafgivelse pr. brev (artikel 12)

Direktivforslaget vil medføre ændringer i dansk ret, idet det skal være muligt for selskaberne at tilbyde deres aktionærer at afgive stemme pr. brev.

Øgede muligheder for stemmeafgivning for personer eller virksomheder, der besidder aktier på andres vegne i forretningsøjemed (artikel 13)

Forslaget indeholder en national option, men udnyttelsen af direktivets muligheder forventes at smidiggøre gennemførelse af aktieforvaltning i forretningsmæssigt øjemed og forudses endvidere at muliggøre smidigere forretningsgange for den elektroniske værdipapiradministration.

Der kan blive behov for en præcisering af, hvem der formelt kan udøve aktionærrettigheder i særlige situationer uden at være den egentlige ejer. Endvidere kan der blive behov for en tydeliggørelse af retsstillingen for besiddere som led i en aktieforvaltningskæde.

Den endelige aktiebesidders ansvar for, at afstemningsønsker i besiddelseskæden imødekommes (artikel 13 A)

Det er usikkert, om forslaget til artikel 13 A vil komme til at indgå i direktivet, og hvordan den endelige udformning bliver. Det skyldes, at der er en række principielle juridiske spørgsmål om handlepligt, ansvar og håndhævelse. Det forudses, at en bestemmelse i overensstemmelse med de angivne retningslinjer vil kræve tilpasning i den relevante lovgivning for at imødegå de nævnte juridiske problemer.

Optælling af stemmer (artikel 14) og offentliggørelse af resultaterne for afstemningen på selskabets hjemmeside (artikel 15)

Direktivforslaget kan give anledning til ændringer i dansk ret for at tydeliggøre pligten til at redegøre for afstemningsforløbet på generalforsamlingen.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vil få administrative konsekvenser for virksomhederne på grund af de ændrede krav til indkaldelse til generalforsamlingen og gennemsigtighed om generalforsamlingens forløb. I den forbindelse skal det påpeges, at direktivet alene omfatter børsnoterede selskaber.

De administrative konsekvenser vil bestå i omstillingsbyrder som følger af nye rutiner. Direktivforslagets regelsæt er overordnet velkendt for danske selskaber og svarer på en række områder til velkendte nationale principper i lovgivning og praksis.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. februar 2006.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om markedsføring af pyrotekniske artikler KOM (2005) 457

Revideret notat

Resumé

Kommissionen fremlagde den 11. oktober 2005 et direktivforslag, der skal gennemføre et indre marked for pyrotekniske artikler, herunder især fyrværkeri. Ved pyrotekniske artikler forstås artikler, der indeholder stoffer eller en blanding af stoffer beregnet til at udvikle varme, lys, lyd, gas eller røg eller en kombination heraf ved hjælp af kemiske reaktioner, der holder sig selv i gang. Udover fyrværkeri drejer det sig f.eks. også om udløsermekanismer til airbags.

Formålet med forslaget er at skabe en omfattende, sammenhængende retlig ramme på fællesskabsplan samt at indføre minimums sikkerhedskrav. Direktivforslaget lægger op til en harmonisering af kategorisering, brugen af standarder samt godkendelsessystemet for pyrotekniske artikler. Hensigten med harmoniseringen er at forbedre produktsikkerheden i kombination med et indre marked for fabrikanter og importører.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmøde (Konkurrenceevne) den 4.-5. december med henblik på politisk enighed.

Forslaget vurderes at medføre ændringer i bekendtgørelse nr. 1061 af 10/11/2005 om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 11. oktober 2005 fremlagt et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om markedsføring af pyrotekniske artikler, KOM(2005) 457 endelig. Retsgrundlaget for direktivforslaget er traktatens artikel 95 om gennemførelsen af det indre marked. Rådet skal træffe beslutning om forslaget ved kvalificeret flertal i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. traktatens artikel 251. *Der findes i dag ingen fællesskabsregulering på området.*

Direktivet er et totalharmoniseringsdirektiv for så vidt angår kravene til det enkelte produkt, men der er i direktivet givet mulighed for at fastsætte strengere regler nationalt under hensyn til den offentlige sikkerhed. De strengere regler gør, at man nationalt kan fastsætte skærpede grænser for den periode, hvori artiklerne må sælges, man kan hæve aldersgrænserne for salg til børn og unge ligesom man kan udelukke typer eller kategorier af fyrværkeri som f.eks. knaldfyrværkeri.

Forslagets formål er at skabe en omfattende, sammenhængende retlig ramme på fællesskabsplan, samt at indføre minimums sikkerhedskrav for at:

- sikre fri bevægelighed for pyrotekniske varer inden for EU

- forbedre den generelle beskyttelse af forbrugere og professionelle brugere
- bidrage til en reducere af antallet af ulykker med fyrværkeri
- harmonisere de gældende sikkerhedskrav i medlemsstaterne.

Anvendelsesområde

Forslaget finder anvendelse på pyrotekniske artikler. Ved pyrotekniske artikler forstås artikler, der indeholder stoffer eller en blanding af stoffer beregnet til at udvikle varme, lys, lyd, gas eller røg eller en kombination heraf ved hjælp af kemiske reaktioner, der holder sig selv i gang. Det drejer sig f.eks. om fyrværkeri og udløsermekanismer til airbags.

Pyrotekniske artikler, der er beregnet til de væbnede styrkers eller politiets brug og til anvendelse i fly, eller som relaterer sig til EU-regler om sikkerhedskrav til legetøj, er undtaget fra forslagens anvendelsesområde. Derudover finder forslaget ikke anvendelse på eksplosivstoffer til civil brug (*f.eks. når entreprenører river hus ned*), udstyr på skibe eller i relation til ammunition.

Kategorisering og markedsføring

Pyrotekniske artikler skal kategoriseres efter anvendelse, formål og risiko. Kategorisering sker i fire kategorier for fyrværkeri og to for andre pyrotekniske artikler. Der er tale om følgende kategorier:

1. Fyrværkeri forbundet med lav risiko, som er beregnet til anvendelse i fysisk begrænsede områder, herunder fyrværkeri til indendørs brug i boliger.
2. Fyrværkeri forbundet med lav risiko, som er beregnet til udendørs anvendelse i fysisk begrænsede områder.
3. Fyrværkeri forbundet med mellemhøj risiko, som er beregnet til udendørs anvendelse i større, fysisk åbne områder.
4. Fyrværkeri forbundet med høj risiko, som er beregnet til kun at blive anvendt af personer med ekspertviden, almindeligvis kendt som "fyrværkeri til professionel anvendelse".

Kategorier for andre pyrotekniske artikler:

1. Andre pyrotekniske artikler end fyrværkeri, som er forbundet med lav risiko.
2. Andre pyrotekniske artikler end fyrværkeri, som er beregnet til kun at blive håndteret eller anvendt af personer med ekspertviden.

Fabrikanten pålægges at sikre, at pyrotekniske artikler, der er omfattet af dette direktivforslag, opfylder de for dem gældende væsentlige sikkerhedskrav i bilag I. Bilaget indeholder krav om, at en række oplysninger og egenskaber skal tages i betragtning eller afprøves, når det er relevant. Der kan generelt være tale om konstruktioner og særlige karakteristika samt produktets følsomhed over for normal transport, vand eller temperaturen, hvis det påvirker sikkerheden. Derudover er der en række mere

specifikke krav for grupperne fyrværkeri, andre pyrotekniske artikler og antændelsesordninger.

Fabrikanten skal som minimum være repræsenteret i EU med en bemyndiget repræsentant. Fabrikanterne af pyrotekniske artikler skal indlevere varen til et bemyndiget organ med henblik på overensstemmelsesvurdering og anbringe CE-mærkning og etikette på den pyrotekniske artikel i overensstemmelse med direktivet.

Medlemsstaterne skal sikre, at pyrotekniske artikler kun markedsføres, hvis de overholder kravene i direktivforslaget, er CE-mærkede og tilfredsstillende krav, der stilles i forbindelse med overensstemmelsesvurderingen.

Medlemsstaterne må ikke begrænse markedsføringen, medmindre medlemsstaterne træffer foranstaltninger, der er berettiget af hensyn til den offentlige sikkerhed, med henblik på at begrænse anvendelsen og/eller markedsføringen af kategori 2- og kategori 3-fyrværkeri.

Aldersgrænser

Forslaget indeholder forskellige aldersgrænser for tilladelse til køb af forskellige kategorier af fyrværkeri. Ifølge forslaget må pyrotekniske artikler ikke sælges eller stilles til rådighed for personer under følgende aldersgrænser.

Kategori	Minimumsalder for køb og anvendelse
Fyrværkeri kategori 1	12 år
Fyrværkeri kategori 2	16 år
Andre pyrotekniske artikler kategori 1 og fyrværkeri kategori 3	18 år
Andre pyrotekniske artikler kategori 2 og fyrværkeri kategori 4	Professionelle

Medlemsstaterne har ret til at fastsætte strammere restriktioner, hvis de finder det nødvendigt.

Standarder og overensstemmelsesvurdering

Direktivforslagets krav til produkterne baseres på standarder⁷, der angiver kravene til produkterne, hvorledes produkterne skal testes og giver testkriterierne for at produkterne kan betegnes som sikre. Standarderne er europæiske konsensusstandarder, der er udarbejdet af det europæiske standardiseringsorgan CEN, med deltagelse fra fabrikanter, myndigheder og labo-

⁷ Et dokument til fælles og gentagen anvendelse, der giver regler, retningslinier eller karakteristiske træk ved aktiviteter eller ved resultaterne af disse. Dokumentet er fastlagt ved konsensus og vedtaget af et anerkendt organ. Hensigten er at opnå optimal orden i en given sammenhæng.

ratorier. CEN sørger løbende for at udvikle og vedligeholde og udvikle standarderne.

Kommissionen offentliggør referencerne til sådanne harmoniserede standarder i Den Europæiske Unions Tidende og medlemsstaterne offentliggør referencerne til de nationale standarder, der vedtages til gennemførelse af de harmoniserede standarder, i Den Europæiske Unions Tidende.

Når producenten attesterer, at deres pyrotekniske artikler er i overensstemmelse med standarden, skal fabrikanten følge en af to følgende procedurer:

- EF-typeafprøvning. I denne procedure efterviser et bemyndiget organ, at et parti af fyrværkeriet er i overensstemmelse med de væsentlige krav i direktivet og udsteder en EF-typeafprøvningsattest. Det skal ske i kombination med en procedure, hvorved fabrikanten garanterer og erklærer, at de pågældende pyrotekniske artikler er i overensstemmelse med typen som beskrevet i EF-typeafprøvningsattesten.
- Enhedsverifikation. Det bemyndigede organ undersøger den pyrotekniske artikel og gennemfører prøvninger, iht. standarder, eller tilsvarende prøvninger for at sikre, at den er i overensstemmelse med de relevante krav i direktivet.

Medlemsstaterne skal udpege bemyndigede organer, der foretager overensstemmelsesvurderingen. *I Danmark vil Sikkerhedsstyrelsen udpege disse, når direktivet træder i kraft. I dag er det styrelsen, der vurderer og godkender fyrværkeriartikler, men importørerne kan få udført test ved laboratorier uden for Danmark, som styrelserne på forhånd har godkendt til formålet, det er f.eks. BAM i Tyskland eller kinesiske laboratorier.*

Mærkning

CE-overensstemmelsesmærkningen skal anbringes synligt, letlæseligt og således, at den ikke kan slettes på de pyrotekniske artikler. Mærkningen skal ske enten på en mærkeplade eller – hvis det ikke er muligt – på emballagen. Derudover skal pyrotekniske artikler mærkes korrekt på det officielle sprog i det land, hvor den sælges til forbrugerne.

Mærkningen af pyrotekniske artikler skal som minimum indeholde oplysninger om navnet på fabrikanten eller dennes bemyndigede repræsentant, artiklens navn og type, minimumsaldersgrænse, kategori og brugsanvisning samt sikkerhedsafstand, hvor dette er relevant. *Mærkningen skal også indeholde oplysning om fareklasse i henhold til den Europæiske Konvention om International Transport af Farligt Gods ad vej (ADR-klassifikationssystemet).*

Beskyttelsesklause

Hvis en medlemsstat har en velunderbygget antagelse om, at en pyroteknisk artikel ikke opfylder kravene i direktivforslaget afholder Kommissi-

onen hurtigst muligt samråd med de berørte parter. Efter samrådet fastslår Kommissionen, om de foranstaltninger, medlemsstaten har truffet, er velunderbyggede og underretter de relevante interessenter om afgørelsen.

Hvis en pyroteknisk artikel er forsynet med CE-mærkningen og ikke lever op til sikkerhedskravene, skal myndigheden i medlemsstaten henvende sig og rette op på fejlene hos den, der har anbragt mærkningen og underrette Kommissionen. Såfremt der er tale om et meget farligt produkt bliver der samtidigt oprettet en sag i RAPEX-systemet under direktivet vedr. generel produktsikkerhed. Dette system bruges til at underrette produktsikkerhedsmyndighederne i alle EU-landene, om de farlige produkter, som myndighederne finder.²

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

3. Nærhedsprincippet

Lovgivning om markedsføring og anvendelse af pyrotekniske artikler er i øjeblikket et nationalt anliggende i EU.

Følgerne af nationale forskelle i lovgivningen skaber hindringer for handelen inden for EU. Det er derfor Kommissionens hensigt at skabe et reelt indre marked for bestemte kategorier af pyrotekniske artikler og indføre væsentlige sikkerhedskrav på EU-niveau. Dette er kun muligt gennem et direktiv eller en forordning.

Regeringen finder, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet forslaget forbedrer handlen af sikre pyrotekniske artikler over grænserne.

4. Gældende dansk ret

Fyrværkeri reguleres i Lov om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler (lov nr. 193 af 24. maj 1972 som senest ændret ved lov nr. 1060 af 9. november 2005), der indeholder bestemmelser om fremstilling, indførsel, anvendelse, erhvervelse og overdragelse af fyrværkeri med hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser herom.

Bekendtgørelse nr. 1061 af 10/11/2005 om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler refererer til ovennævnte lov og indeholder de mere specifikke bestemmelser om, hvilke krav fyrværkeri skal overholde. Dansk lov indeholder ikke detailkrav til andre anordninger end fyrværkeri.

5. Høring

Forslaget blev sendt i bred høring i EU-Specialudvalget for vækst og konkurrenceevne med svarfrist den 15. marts 2006.

Følgende parter havde bemærkninger til direktivforslaget:

De Samvirkende Købmænd (DSK), Forbrugerrådet, KL- Teknik & Miljø og Dansk Industri (DI).

Kategorier

KL- Teknik og Miljø vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt, at der indføres en mere enkel inddeling af fyrværkeri, som er forståelig for såvel professionelle som almindelige borgere. Desuden finder KL, at der bør være ens regler for alt arbejde med fyrværkeri. Derudover vurderer KL det hensigtsmæssigt, hvis kvalitetssikringskrav også angives til transport og opbevaring, således at det sikres, at påvirkninger (fugt-varme-stød mv.) ikke gør artiklerne ustabile.

DI mener, at manglen på nærmere beskrivelse af kategorierne i oplægget kan medføre forskellige fortolkninger i de forskellige lande og af de forskellige bemyndigede organer og myndigheder. Derudover er det vigtigt, at transport og forbrugerklassifikationer har en utvetydig sammenhæng af hensyn til håndteringen af produktet.

Forbrugerrådet anfører, at det vil være logisk med en beskrivelse af de forskellige kategorier af fyrværkeri og gerne, at der bliver fastlagt et maksimalt lydtryksniveau i direktivet. Erfaringen fra andre områder viser, at det kan være svært at anvende standardiseringen til netop den slags krav.

Fabrikantens forpligtelser

DI mener, at det er en unødvendig indblanding i markedet, når direktiver definerer, hvordan virksomhederne, der handler med fyrværkeri, vælger at opbygge deres virksomhed. Det er i øvrigt ikke den model, der er foreslået i forbindelse med revisionen af andre EU-regler.

Aldersgrænser

DSK støtter, at de danske aldersgrænser på 15 og 18 år foreslås ændret til en 16-års aldersgrænse for køb af fyrværkeri. På den måde vil der være en enkelt aldersgrænse i Danmark og denne vil være sammenfaldende med de grænser, der gælder ved køb af tobak og spiritus.

Mærkning

Forbrugerrådets vurdering er, at direktivforslagets bestemmelser om mærkning af fyrværkeri vil gøre det lettere for forbrugere og myndigheder at vurdere fyrværkeriets lovlighed, styrke, risiko samt anvendelsesområde.

KL- Teknik og miljø anbefaler, at klassificeringen af de enkelte artikler bør ske efter godkendelsestest udført af uafhængig og akkrediteret laboratorium og mærkes på nationalsproget med angivelse af netto eksplosiv mængde på hver artikel.

Forbrugerrådet gør opmærksom på, at der også bør stilles krav til læsbarheden, eksempelvis er nogle produkter så små, at oplysningerne er totalt ulæselige.

Gennemførelsesforanstaltninger

Forbrugerrådet vurderer, at direktivforslagets bestemmelser om mærkning af fyrværkeriet gør det lettere for forbrugerne og myndighederne at vurdere lovligheden af det fyrværkeri, der tilbydes samt at vurdere styrken, risikoen og anvendelsesområdet.

DI står uforstående overfor, at det skulle være nødvendigt at ændre direktivforslaget vedrørende procedure for overensstemmelseserklæringer (bilag 2) og minimumskravene til de bemyndigede organer (bilag 3) "med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling". Disse bilag er affattet i generelle vendinger, der ikke har med den tekniske udvikling at gøre. Virksomhederne har brug for et stabilt retsgrundlag, hvorfor anvendelse af gennemførelsesforanstaltninger til at ændre lovgivning og procedurer bør begrænses til absolut nødvendige områder.

Oprettelse af EF-register

DI har forståelse for, at myndighederne i forbindelse med en markedskontrol eller konkret ulykke, hurtigt skal kunne spore de ansvarlige for markedsføringen. Da der imidlertid også er krav om mærkning på produktet med bl.a. fabrikantens navn og det bemyndigede organs registreringsnummer, stiller DI det spørgsmål, om oprettelse af et sådant register og de ekstra administrative procedurer, det medfører, er proportionalt med målet?

Ydermere er det Forbrugerrådets opfattelse, at en mærkning i tråd med den danske mærkningsordning af fyrværkeri, hvor alle fyrværkeriartikler bliver mærket med et nummer af myndighederne, når det bliver godkendt medfører det større sikkerhed for forbrugerne, og kravene til den mærkning bør skærpes og præciseres.

Bilag I (Væsentlige sikkerhedskrav)***Antændelsesanordninger***

DI foreslår, at direktivforslaget ændres, sådan at det ikke udelukker teknikker, der er godkendte i dag. Derudover bør bilaget bør tilføjes krav om transportklassificering. Det anbefales, at bilagets punkt om emner, der overvejes eller tages i betragtning i forbindelse med kontrollen om artiklen anvendes korrekt, skal skærpes, således, at der både stilles krav om funktionsafprøvning og klassifikationstest.

Bilag II (Procedure for overensstemmelseserklæring)***Mærkning***

DI påpeger, at det under modulbeskrivelserne i bilag II fremgår, at registreringsnummeret på det bemyndigede organ, der godkender produktet og/eller kvalitetssystemet, skal fremgå sammen med CE-mærkningen. De mener, at dette bør formuleres klart i de relevante artikler i selve direktivet.

Moduler for overensstemmelsesvurdering

Derudover påpeger DI, at de forskellige moduler i bilaget om procedure for overensstemmelseserklæringer bør gennemgås kritisk. Modulerne bør derfor tilpasses de konkrete tilfælde, hvor de måtte være hensigtsmæssige (f.eks. hvor der er tale om specielle, lejlighedstilpassede pyrotekniske produkter).

Bilag III. (Minimumskriterier, som medlemsstaterne skal iagttage ved bemyndigelse af organer med ansvar for overensstemmelsesvurdering)

Forbrugerrådet foreslår, at det bemyndigede organ skal opfylde en række krav, for at dokumentere, at de har den fornødne erfaring med at teste produkterne.

Øvrige bemærkninger***Ansvarsfordeling***

KL- Teknik og miljø bemærker, at der ikke må være usikkerhed omkring ansvarsfordelingen. Det vil sige, at ansvaret for sikkerhed ved fabrikation, håndtering og brug af pyrotekniske artikler kan sikres ved krav om grundige instruktions- og anvisningskrav mellem de forskellige led fra fabrikant til forbruger.

Ulykker

KL- Teknik og Miljø anbefaler, at der indføres et fælles registreringssystem af ulykker således bidragene hurtigt kan bruges til forebyggelse af lignende uheld i hele EU.

5. Andre landes holdninger

Forslaget har været behandlet i Rådet siden juli d. å. Det finske formandskab arbejder på at afslutte processen i forbindelse med førstelæsningen af direktivet. Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 4.-5. december med henblik på opnåelse af politisk enighed.

Ud fra de meldinger, der foreløbigt er tilkendegivet, støtter et stort flertal af lande de muligheder, som forslaget giver for, at de enkelte lande kan tilpasse reglerne for minimums aldersgrænser og anvendelse af bestemte typer af fyrværkeri.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark er positiv over for en fællesskabsretlig regulering af markedsføring af pyrotekniske artikler, idet ensartede og strengere regler til den tekniske fremstilling af fyrværkeri kan medvirke til et mere ensartet udbud af sikre fyrværkeriartikler.

Fra dansk side tillægger man det dog meget stor betydning, at det danske niveau for sikkerhed for fyrværkeriartikler ikke forringes. Der er en række punkter i direktivforslaget, som bør strammes på for at opretholde det danske sikkerhedsniveau for fyrværkeri. Det er f.eks. reglerne vedrørende mærkning og at direktivet åbent for fortolkning, der både kan hæve og sænke det danske niveau.

Fyrværkeriartikler er farlige af natur, og man ønsker ikke, at der sker en forringelse af det nuværende sikkerhedsniveau ved de enkelte fyrværkeriartikler på grund af direktivforslaget. Der arbejdes derfor med følgende delmål:

- *Mærkning. Fra dansk side lægges der vægt på, at mærkningen af fyrværkeriartiklerne bliver opprioriteret og defineret mere specifikt i direktivet, der lægges i forslaget op til at ordningen skal være frivillig. Mærkning af fyrværkeriartikler bør ske på grundlag af et fælles register, som indeholder en entydig identifikation af alle pyrotekniske artikler. Derved kan borgere og myndigheder let genkende lovligt fyrværkeri. Der opstilles klare definitioner for mærkningen.*
- *Definitioner. Fra dansk side arbejdes for, at direktivforslagets definitioner strammes op, sådan at forslagets rækkevidde er klart. Dette betyder entydig beskrivelse af kategoriseringen i direktivforslaget, og at skarp og løs ammunition undtages fra direktivets bestemmelser.*
- *Standarder. Danmark finder, at direktivforslaget bør strammes op på de områder, hvor der endnu ikke er standarder, f.eks. området med scenefyrværkeri og professionelt fyrværkeri produceret til enkelte lejligheder. Fra dansk side arbejdes for, at modulerne i overensstemmelsesproceduren er i overensstemmelse med arbejdet med lignende procedure for overensstemmelsesvurderinger.*
- *Miljøforhold. Fra dansk side ønskes en styrkelse af miljøbestemmelserne i direktivet. Danmark vil arbejde for, at der i direktivet bliver stillet krav for støj og spredning af restprodukt fra raketter.*
- *Forpligtelser. Desuden vil man fra dansk side arbejde for, at direktivforslagets krav om fabrikantens forpligtelser også kan gælde*

for importøren, såfremt fabrikanten eller dennes repræsentant ikke er repræsenteret i EU.

- *Gennemførelsesforanstaltning. Direktivforslagets artikel 17, 4. pind tillægger Kommissionen kompetence til via en komiteprocedure at vedtage foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre direktivet. Bestemmelsen er vagt formuleret, og det kan give anledning til tvivl, om der med hjemmel i artikel 17, 4. pind, kan foretages ændringer i direktivets materielle bestemmelser herunder navnlig artikel 19 om sanktioner. Det bør på den baggrund præciseres hvilke typer foranstaltninger, som bestemmelsen giver Kommissionen hjemmel til at foretage, og herunder præciseres, at bestemmelsen ikke hjemler ændringer i direktivets materielle bestemmelser herunder navnlig artikel 19 om sanktioner.*

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Direktivforslagets krav om CE-mærkning vil medføre en ændring i bekendtgørelse nr. 1061 af 10/11/2005 om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler, idet bekendtgørelsen ikke i dag indeholder bestemmelser herom.

Forslagets regler om aldersgrænser, tekniske krav til fyrværkeriets virkemåde/sikkerhed, mærkning og overensstemmelse med europæiske standarder skønnes ikke at få lovgivningsmæssige konsekvenser, da reglerne allerede findes i dansk ret.

Forslaget skønnes ikke at ville få statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Direktivforslaget har til hensigt at harmonisere de væsentligste sikkerhedskrav for pyrotekniske artikler samt sikre, at pyrotekniske artikler, der ikke lever op hertil, ikke markedsføres i EU. Det skønnes, at forslaget kan medvirke til en øget forbrugerbeskyttelse, idet antallet af ulykker forårsaget af funktionsfejl ved fyrværkeri vil blive minimeret.

En harmonisering vil desuden være til gavn for virksomhederne og sikre bedre konkurrencevilkår for europæiske virksomheder.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget skønnes ikke at medføre nogen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2006 og høringsnotatet er fremsendt den 11. juli 2006.

8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om udarbejdelse og udvikling af statistikker over uddannelse og livslang læring, KOM(2005) 625 endelig, af den 6. december 2005.

Samlenotat oversendes ligeledes til Folketingets Erhvervsudvalg.

Revideret notat

Resumé

Kommissionen har med henvisning til Lissabon-strategien fremsat forslag til Parlaments- og Rådsforordning om udarbejdelse og udvikling af statistikker om uddannelse og livslang læring. Forslaget er opbygget i tre dele, som for det første omhandler statistik om uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer, som Danmark allerede leverer statistik om til EU, for det andet statistik om voksnes deltagelse i livslang læring, og for det tredje andre statistikker end de ovennævnte om uddannelse og livslang læring, som kan understøtte særlige politikker på fællesskabsplan.

Forslaget forventes behandlet som på et kommende rådsmøde.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte den 6. december 2005 ovennævnte forslag til forordning. *Det østrigske formandskab har efterfølgende udarbejdet et kompromisforslag.*

Forslagets retsgrundlag er traktatens artikel 285 om udarbejdelse af fællesskabsstatistikker. Forslaget skal vedtages i form af en forordning efter proceduren om fælles beslutningstagen i henhold til traktatens artikel 251.

Forordningens formål er at fastlægge fælles retningslinier for systematisk udarbejdelse af EF-statistikker om uddannelse og livslang læring. Det tilstræbes herigennem at skabe fælles statistiske standarder, der gør det muligt at producere harmoniserede data.

Siden Det Europæiske Råds møde i Lissabon i marts 2000, hvor livslang læring blev fremhævet som et grundlæggende element i den europæiske model for fortsat udvikling, har både Rådet og Kommissionen ved flere tilfælde peget på behovet for at forbedre kvaliteten og sammenligneligheden af uddannelsesstatistikker, herunder især livslang læring, senest i den fælles midtvejsrapport fra februar 2004.

Forslaget omfatter udarbejdelse af statistikker inden for følgende tre områder:

Område 1: Statistikker om uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer.

Formålet med dette område er at fremskaffe sammenlignelige data om uddannelsessystemer, deltagelse i og gennemførelse af uddannelsesprogram-

mer, samt omkostninger og ressourcer, som anvendes til uddannelse og erhvervsuddannelse.

Der er for Danmarks vedkommende tale om videreførelse af eksisterende praksis på dette område, baseret på frivillig indberetning af statistik ud fra internationalt gældende standarder.

Område 2: Voksnes deltagelse i livslang læring.

Formålet er hvert femte år, tidligst fra år 2010, at frembringe statistik om de 25-64 åriges deltagelse i livslang læring, hvor dette defineres som ”læringsaktivitet gennem livsforløbet med det formål at styrke viden, dygtighed og kompetence ud fra et personligt, samfundsmæssigt, socialt og/eller beskæftigelsesmæssigt perspektiv.” Der skal ifølge forslaget indsamles sociale og demografiske oplysninger, samt angivelse af selvoplyste færdigheder og deltagelse i sociale og kulturelle aktiviteter.

Område 3: Andre statistikker over uddannelse og livslang læring.

Formålet med dette modul er at fremskaffe yderligere sammenlignelige data om uddannelse og livslang læring for at understøtte politikker på fællesskabsplan, der ikke falder ind under de to første områder. Forslaget lægger op til, at data skal fremskaffes via eksisterende datakilder.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal udtale sig i henhold til traktatens artikel 251 vedrørende proceduren om fælles beslutningstagen. Der foreligger endnu ikke en udtalelse, men *Europa-Parlamentet forventes at afgive udtalelse i januar 2007.*

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at systematisk udarbejdelse af sammenlignelige EF-statistikker over uddannelse og livslang læring bedst kan gennemføres effektivt på fællesskabsniveau.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da sammenlignelig statistik bedst sikres ved fællesskabslovgivning.

4. Gældende dansk ret

Der er ingen dansk lovgivning på området.

5. Høring

Forslaget har været sendt til høring i Specialudvalget for vækst og konkurrenceevne. Høringen har ikke givet anledning til kommentarer.

6. Andre landes holdninger

Under behandlingen af Kommissionens forslag er der indarbejdet en række ændringer i et kompromisforslag fra det østrigske formandskab. Dog er

Kommissionen og medlemslandene delt i spørgsmålet om afgrænsningen af delområde 3.

Det forventes, at et stort flertal af medlemslandene vil støtte kompromisforslaget.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen finder, at man fra dansk side kan støtte det foreliggende kompromisforslag.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget indebærer afledte danske meromkostninger, men har ingen konsekvenser for EU's budget. Forslaget vil tidligst fra 2010 påføre Danmark ekstra omkostninger til henholdsvis forberedelse og gennemførelse af undersøgelsen om "Voksnes deltagelse i livslang læring" (område 2), samt eventuelt andre undersøgelser, der gennemføres under område 3. Omkostningerne vil blive afholdt inden for de relevante ministeriers bevillingsmæssige rammer.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vil ikke have samfundsøkonomiske konsekvenser, ud over at et repræsentativt udsnit af voksne danskere vil blive udvalgt til frivillig deltagelse i undersøgelserne under område 2.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vil ikke påføre erhvervslivet administrative omkostninger.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har fået forelagt foreløbigt nærhedsnotat dateret den 19. december 2005 og grundnotat dateret den 3. januar 2006.

9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter NACE Rev. 2 og om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3037/90 og visse EF-forordninger om bestemte statistiske områder, KOM(2006) 39 endelig, af 6. februar 2006

Samlenotat oversendes ligeledes til Folketingets Erhvervsudvalg.

Revideret notat

Resumé

Formålet med det foreliggende forslag er at opdatere den eksisterende forordning om den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter og dermed give et mere tidssvarende billede af erhvervsstrukturen. Forslaget skyldes den hastige økonomiske udvikling siden 1990, hvor den gældende forordning om den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter blev vedtaget. Herudover er den foreslåede NACE Rev. 2 mere sammenlignelig med andre internationale nomenklaturer.

Revisionen af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter kræver en ændring af specifikke henvisninger til NACE Rev. 1 i en række relevante EU retsakter.

Sagen forventes behandlet på et kommende rådsmøde.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte den 6. februar 2006 ovennævnte forslag til forordning. *Formandskabet har fremlagt kompromisforslag.*

Forslagets retsgrundlag er traktatens artikel 285 om udarbejdelse af fællesskabsstatistikker. Forslaget skal vedtages i form af en forordning efter proceduren om fælles beslutningstagen i henhold til traktatens artikel 251.

Den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter (*kaldet NACE Rev. 1, Nomenclature generale des Activités économiques dans les Communautés Européennes*) blev oprettet i 1990 til brug for harmoniseringen af økonomisk statistik. Formålet med nomenklaturen er at danne grundlag for beskrivelser og analyser af den økonomiske aktivitet. Nærværende forslag indeholder en revideret udgave af NACE (kaldet NACE Rev. 2).

Forslaget til NACE Rev. 2 indebærer en mere detaljeret beskrivelse af de økonomiske aktiviteter, og det er især for serviceerhvervene, der sker store ændringer, idet der sker betydelige ændringer i nomenklaturens struktur, samtidig med at serviceerhvervene beskrives mere detaljeret.

Revisionen af NACE indebærer, at den danske branchenomenklatur skal revideres. Som følge heraf skal alle virksomheder i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), og det erhvervsstatistiske register opdateres med nye branchekoder, som er i overensstemmelse med den nye nomenklatur. En sådan gennemgribende ændring af aktivitetsnomenklaturen medfører endvidere, at der skabes brud i de statistiske tidsserier.

Forslaget til NACE Rev.2 beskriver også, hvornår nomenklaturen skal indarbejdes i de statistikker, der skal leveres til Kommissionen (Eurostat).

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal udtale sig i henhold til traktatens artikel 251 vedrørende proceduren for fælles beslutningstagen.

Europaparlamentets Økonomi- og Valutaudvalg er den 17. juli fremkommet med en række mindre ændringsforslag, herunder også ændringsforslag til titlerne i NACE rev. 2. Ændringerne svarer til de ændringer, der er indeholdt i formandskabets kompromisforslag. Der foreligger endnu ikke endelig udtalelse fra Europaparlamentets plenarforsamling.

3. Nærhedsprincippet

I det oprindelige forordningsforslag fra Kommissionen var anført, at Kommissionen havde enekompetence på dette område. I det foreliggende kompromisforslag er dette ændret, og det fremgår i de indledende betragtninger, at nærhedsprincippet finder anvendelse på forordningens område.

Kommissionen angiver at formålet med forordningen netop er at skabe grundlag for statistikker, der er sammenlignelige mellem medlemslandene. Dette grundlag etableres mest hensigtsmæssigt på fællesskabs niveau. Regeringen mener at nærhedsprincippet er overholdt og tilslutter sig Kommissionens begrundelse.

4. Gældende dansk ret

Den gældende danske lovgivning på området er Lov om Danmarks Statistik samt Rådets forordning (EØF) nr. 3037/90 med senere ændringer om Den Statistiske Nomenklatur for Økonomiske Aktiviteter i De Europæiske Fællesskaber.

5. Høring

Forslaget har været i høring blandt følgende interessenter udenfor centraladministrationen:

Landsorganisationen i Danmark, Landbrugsrådet, Danske Slagterier, Danmarks Nationalbank, Håndværksrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Dansk Textil & Beklædning, Grafisk Arbejdsgiverforening, Rederiforeningen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, HTS – Handel, Transport og Serviceerhvervene, Dansk Handel og Service, Dansk Byggeri, Dansk Transport og Logistik, Danske Dagblades Forenings Forhandlingsorganisa-

tion, Danske Malermestre, Foreningen af Danske Virksomheder i Grønland, Sammenslutningen af Mindre Arbejdsgiverforeninger i Danmark, SAMA, TEKNIQ Installatørernes Organisation, Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring, Kommunernes Landsforening.

Der er modtaget hørings svar med kommentarer til forslaget fra: Advokatrådet, Landbrugsrådet, Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Handel og Service.

Advokatrådet skriver:

”Sagen har været forelagt for Advokatrådets Erhvervsudvalg, hvorefter Advokatrådet skal bemærke følgende:

Advokatrådet kan generelt tilslutte sig behovet for opdatering af den eksisterende forordning om den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter, der stammer fra 1990. Herved kan den ved nomenklaturen tilsigtede begrebsmæssige ensartethed gøres tidssvarende og mere sammenlignelig med andre internationale nomenklarer. Desuden er det nyttigt, at nomenklaturen navnlig for så vidt angår serviceerhvervene gøres mere detaljeret.

Kommissionens forslag har endnu ikke været behandlet i Rådets arbejdsgruppe for statistik, og Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse om forslaget.

Advokatrådet har ikke på nuværende tidspunkt bemærkninger til det specifikke indhold af Kommissionens forslag. Advokatrådet forbeholder sig imidlertid ret til at komme med kommentarer til eventuelle senere tiltag på baggrund af Kommissionens forslag.”

Landbrugsrådet og Dansk Landbrug skriver:

”Landbrugsrådet og Dansk Landbrug ser positivt på øget detaljeringsgrad fra 504 undergrupper (rev. 1) og 514 undergrupper (rev. 1.1) til 618 undergrupper i rev 2 i NACE nomenklaturen; øget detaljeringsgrader indenfor især jordbrug er ønskværdigt.

I den henseende er det tidligere fremført, at en opdeling af 01.41 servicevirksomhed i forbindelse med agerbrug er ønskværdig, da 01.41.20 Anlægsgartnere ikke har sin berettigelse i denne gruppe – anlægsgartnere har ikke noget med jordbrug eller primær erhverv at gøre. I det fremsendte høringsudkast fremgår det ikke, om maskinstationerne nu er opsplittet, fordelt på andre undergrupper og/eller om navnet på nævnte undergruppe er ændret til 01.60 servicevirksomhed til landbrug og forarbejdning af afgrøder efter høst. I så fald, er det nærliggende at tro, at anlægsgartnerne nu er elimineret fra jordbrugssektoren og er det korrekt antaget at anlægsgartnerne nu er flyttet ned til 42.99 Anden anlægsvirksomhed i.a.n., fordi deres produktion i overhængende grad vedrører bygge- og anlægsaktiviteter?

Hundekenneler har intet med husdyrproduktion at gøre, hvorfor det er at foretrække at den tidligere 01.25.30 Kenneler er fjernet fra gruppen af 01.25 Pelsdyr- og anden husdyravl. I det fremsendte udkast af NACE rev. 2 fremgår det ikke, om 01.49 Avl af andre dyr fortsat indeholder hundekenneler, i så fald er det ønskeligt at ændre dette, måske flytte gruppen til 75.00 Dyr læger eller 82.90 Anden forretningsservice i.a.n.”

Dansk Arbejdsgiverforening skriver:

”Qua samarbejdet mellem DA og Danmarks Statistik omkring udarbejdelse af løn- og fraværstatistik har DA en særlig interesse i at følge arbejdet med de danske underopdelinger og forventer at indgå i et bilateralt samarbejde med Danmarks Statistik omkring implementering af den nye branchenomenklatur i løn- og fraværstatistik.

DA har ingen bemærkninger til forslaget i øvrigt.”

Dansk Handel og Service skriver:

”Dansk Handel & Service har i gennem en årrække presset på for at få indført en branchenomenklatur, som i højere grad afspejler den gældende erhvervsstruktur. NACE Rev. 1 har for længst passeret pensionsalderen, hvilket bl.a. illustreres ved den meget grovkornede dækning af serviceerhvervene.

NACE Rev. 2 har været meget længe undervejs, men forslaget peger klart i den rigtige retning. Dækningen af serviceerhvervene er forbedret betydeligt og muligheden internationale sammenligninger er forbedret. Dansk Handel & Service støtter derfor forslaget.

Med grundstrukturen på plads er det næste vigtige trin den danske underopdeling af NACE Rev. 2, som i sagens natur har stor betydning for de danske forhold. Dansk Handel & Service ser derfor frem til den kommende høringsproces om de danske tilretninger.”

Der er modtaget hørings svar uden bemærkninger til forslaget fra: Danmarks Rederiforening, LO, Akademikernes Centralorganisation, HTSI Erhvervsorganisation, og Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomsforsikring.

6. Andre landes holdninger

Under forhandlingerne i Rådet har ingen lande haft indvendinger mod det foreliggende kompromisforslag.

7. Foreløbig dansk holdning

Det er positivt, at NACE tilpasses til en bedre beskrivelse af erhvervsstrukturen, selvom den nye nomenklatur vil give brud i de statistiske tidsserier. Regeringen støtter derfor det foreliggende kompromisforslag.

Forslaget til strukturen inden for bygge- og anlægsvirksomhed vil ikke være anvendelig for danske forhold, idet danske anlægsvirksomheder ikke kan

opdeles så specificeret, som forslaget til NACE Rev. 2 lægger op til. Danmark vil derfor søge Kommissionen om undtagelse på det detaljerede niveau inden for division 42 (anlægsarbejder). På tilsvarende måde har Danmark på visse områder undtagelser i forhold til den eksisterende NACE Rev. 1.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, *bortset fra at henvisninger til Dansk Branchekode (DB03) i "Bekendtgørelse om arbejdsgivers betaling af bidrag til Arbejdsmarkedets Erhvervssydomssikring (AES)" BEK nr. 1071 af 11/12/2003 og "Bekendtgørelse om frivillig sikring i Arbejdsmarkedets Erhvervssydomssikring (AES)" BEK nr. 1072 af 11/12/2003 skal ændres til henvisninger til den nye danske branchekode (DB07), der fastlægges med udgangspunkt i NACE Rev. 2.*

Forslaget indebærer afledte danske meromkostninger i form af engangsomkostninger til omkodning af virksomhedernes brancher og til omlægning af en række statistikker, men har ingen omkostninger for EU's budget.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Udover de under punkt 10 nævnt administrative konsekvenser for erhvervslivet, vil forslaget have begrænsede afledte samfundsøkonomiske konsekvenser i form af at institutioner og virksomheder, der benytter branchenomenklaturen til administrative formål, vil skulle bruge ressourcer i forbindelse med overgangen til den ny branchenomenklatur. Udgifter forbundet hermed lader sig ikke umiddelbart estimere.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Alle virksomheder i CVR og det erhvervsstatistiske register skal opdateres med nye branchekoder, som er i overensstemmelse med den nye nomenklatur. De virksomheder, der ikke umiddelbart kan omkodes, vil blive pålagt en vis byrde i form af at skulle oplyse, hvilken aktivitet de udfører.

Hertil kommer, at ændringer i brancheafgrænsning betyder, at et begrænset antal ekstra virksomheder skal afgive oplysninger til enkelte statistikker.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har fået forelagt grundnotat fremsendt den 30. marts 2006.